

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 04 februari 2019 i Förvaltningsbyggnaden, Sessionssalen kl 09:00** för att behandla följande ärenden:

Ärende

1. Upprop
2. Val av justerare
3. Godkännande av tillkännagivande
4. Ny ledamot/ersättare för ledamot i kommunfullmäktige
Dnr 2018-00638 101
5. Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige
Dnr 2018-00639 101
6. Avsägelse politiskt uppdrag (M) - ledamot/2:e vice ordförande
Dnr 2018-00616 101
7. Avsägelse politiskt uppdrag (S) - ersättare socialnämnden
Dnr 2019-00001 102
8. Avsägelse politiskt uppdrag (M) - revisor
Dnr 2019-00003 102
9. Avsägelse politiskt uppdrag (S) - ersättare utbildningsnämnden
Dnr 2019-00013 102
10. Avsägelse politiskt uppdrag (S) - ledamot och vice ordförande i samhällsbyggnadsnämnden
Dnr 2019-00019 102
11. Val - Naturvårdsombud 2019-2022 (val av ersättare (S)
Dnr 2018-00543 102
12. Val - Stiftelsen Kalixbo 2019-05-01-2023-04-30
Dnr 2018-00649 102
13. Val - Styrelsen Kalix Industrihotell AB 2019-05-01-2023-04-30
Dnr 2018-00650 102

Ärende

14. Val - Styrelsen Kalix Nya Centrum KB 2019-05-01-2023-04-30
Dnr 2018-00651 102
15. Val - E-nämnd ledamot och ersättare 2019-01-01-2022-12-31
Dnr 2018-00652 102
16. Val (MP) - nämndeman t om 2019-12-31
Dnr 2019-00015 102
17. Val (S) - nämndeman tom 2019-12-31
Dnr 2019-00035 102
18. Friluftspolitisk policy
Dnr 2018-00644 80
19. Friluftspan för Kalix kommun
Dnr 2018-00395 80
20. Friluftspolitisk handlingsplan
Dnr 2018-00645 80
21. Åtterrappport 2018 nämndsdialog - utveckling av demokrati, inflytande och information -kommunstyrelsen
Dnr 2019-00010 00
22. Åtterrappport 2018 nämndsdialoger - utveckling av demokrati, inflytande och information -samtliga nämnder
Dnr 2018-00570 101
23. Riktlinjer för inköp och upphandling - revidering
Dnr 2018-00605 101
24. Riktlinjer läsplattor för ledamöter och ersättare
Dnr 2018-00617 00
25. Drift av Kalix Folkets Hus under perioden 2019-2021
Dnr 2018-00517 29
26. Egenavgift vid placering av vuxna i HVB-hem eller familjehem
Dnr 2019-00002 70
27. Kärnkraftsfritt Norrbotten
Dnr 2018-00142 101
28. Norrbottenbanan - ägardirektiv, bolagsordning och aktieägaravtal - revidering
Dnr 2018-00518 101

TILLKÄNNAGIVANDE

Datum
2019-01-24

Sida 3 (3)

Länsstyrelsen
Norrbotten

1/1

BESLUT
2018-12-12

Dnr: 201-14998-2018

Ärende

29. Motionssvar - Införa rutiner för effektivare kommunikation
Dnr 2018-00464 103
30. Motionssvar - Närproducerad mat
Dnr 2018-00386 103
31. Motionssvar - trafiksituationen Sportcity
Dnr 2018-00245 103
32. Motionssvar - Äldreomsorgen i fokus
Dnr 2018-00462 101
33. interpellation - IT- och informationssäkerhet (ställd till Tommy Nilsson (S) ks ordf)
Dnr 2019-00030 103
34. Interpellation - barn som placeras i HVB och familjehem (ställd till Katarina Burman (V) soc ordf)
Dnr 2019-00031 103
35. Interpellation - gällande kostnader för sjöledningarna i nyborgsområdet (ställd till Stig Karlsson (S) sbn ordf)
Dnr 2019-00036 103
36. Interpellation - partikultur (ställd till Tommy Nilsson (S) ks ordf)
Dnr 2019-00037 103
37. Interpellation - Räddningstjänstens lokaler (ställd till Tommy Nilsson (S) ks ordf)
Dnr 2019-00038 103
38. Inkomna nya motioner
39. Meddelanden
- Justering av protokoll från dagens sammanträde äger rum på kommunkansliet senast den 18 februari 2019.

Susanne Andersson
Kommunfullmäktiges ordförande

Ny ledamot/ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ledamot/ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 12 december 2018 till och med den 14 oktober 2022.

Kommun: Kalix
Parti: Kalixpartiet
Ny ledamot: Mika Räisänen
Ny ersättare: Thorsten Lakso
Avgående ledamot: Aimo Suomela

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kalix

Ledamot	Ersättare
Mika Räisänen *	1. Bjarne Nilsson 2. Thorsten Lakso *

Bevis utfärdas för de som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut ska göra det skriftligen hos Valprövningsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsmyndigheten Länsstyrelsen, Stationsgatan 5, 971 86 LULEÅ inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

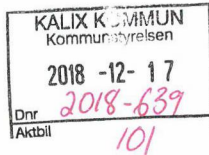
Karin Hansson

Nils Sandström

Kopia till
Kommunfullmäktige
Ny ledamot
Ny ersättare
Partiet

Länsstyrelsen
Norrbotten

1/2

BESLUT
2018-12-12

Dnr: 201-14999-2018

2018-12-12

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 12 december 2018 till och med den 14 oktober 2022.

Kommun: Kalix

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Ny ersättare: Ethel Björkman

Avgången ersättare: Johan Lambertsson

Den som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kalix

Ledamot

Tommy Nilsson
Ellinor Söderlund
Jan Nilsson
Viktoria Vikström
Magnus Mörtling
Anna-Lena Larsson
Stig Karlsson
Camilla Engström Degerlund
Reinhold Andefors
Ulrika Rönnqvist Paavola
Adam Dahlberg
Anette Wernersson
Joakim Paavola
Susanne Andersson
Bertil Sundqvist
Maud Lundbäck
Thomas Hasselborg

Ersättare

1. Lennart Nyman
2. Rose-Marie Henriksson
3. Britt-Inger Nordström
4. Erling Lundh
5. Ulla Granström
6. Erik Söderlund
7. Britt-Marie Vikström
8. Agne Nilsson
9. Ethel Björkman *

Härmed avsäger jag mig mitt uppdrag som ledamot/2:e vice ordförande i kommunfullmäktige med omedelbar verkan.

Reijo Tarkkonen (M)

2019-01-02

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Kalix Kommun

Avsägelse politiskt uppdrag

Jag, Astrid Karbin (S), avsäger mig uppdraget som ersättare i socialnämnden.

Astrid Karbin

Avsäger mig uppdrag som Revisor (M) i Kalix Kommun för mandatperioden 1 januari 2019-

31 december 2022.

Kalix 2018-12-15

Britt Hjort-Andersson
Britt Hjort-Andersson

Helena Landström

Från: Lena Sjöberg <lenalindman@icloud.com>
Skickat: den 11 januari 2019 08:29
Till: Helena Landström
Ämne: Ang förtroende uppdrag

Hej!
Jag vill meddela att jag avsäger mig förtroendeuppdraget som ersättare i utbildningsnämnden.

Mvh
Lena Sjöberg

Skickat från min iPhone

Helena Landström

Från: Tania Nilsson <info@arvidsplace.com>
Skickat: den 15 januari 2019 14:30
Till: Helena Landström
Ämne: Politiskt uppdrag

Hej Helena,

Vill meddela att jag önskar avsäga mig mitt politiska uppdrag som Vice ordförande i samhällsbyggnadsnämnden .

Tania Nilsson
800515-0522.

Uppskattar bekräftelse på mitt mail

MVH
Tania Nilsson

KALIX KOMMUN

Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2018-11-26

Sida
32(135)

§ 183

Dnr 2018-00543 102

Val - Naturvårdsombud 2019-2022

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar utse följande personer som naturvårdsombud och ersättare tiden 1 januari 2019 – 31 december 2022.

Ombud

Sven Nordlund (MP)

Ersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige februari 2019.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges valberedningsprotokoll § 24/18.

Protokollsutdrag skickas till

Samtliga valda
Arbetsgivarenheten
Förtroendemannaregistret

KALIX KOMMUN

Kommunfullmäktiges valberedning

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2019-01-15

Sida
6(9)

§ 4

Dnr 2018-00649 102

Val - Stiftelsen Kalixbo 2019-05-01-2023-04-30

Kommunfullmäktiges valberednings beslut

Kommunfullmäktiges valberedning föreslår, att kommunfullmäktige beslutar utse följande ledamöter, ersättare, ordförande, vice ordförande, revisor och revisorsersättare i styrelsen för Stiftelsen Kalixbo för tiden 1 maj 2019 till och med 30 april 2023:

Ordförande

-

Vice ordförande

-

Ledamöter

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Roland Nordin (M)

Henrik Eriksson (C)

Ersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Jimmy Väyrynen (M)

(M), (C), (L) och (KXP) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Revisor

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Revisorsersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

KALIX KOMMUN

Kommunfullmäktiges valberedning

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sida 7(9)

Sammanträdesdatum
2019-01-15

§ 5

Dnr 2018-00650 102

Val - Styrelsen Kalix Industrihotell AB 2019-05-01-2023-04-30

Kommunfullmäktiges valberednings beslut

Kommunfullmäktiges valberedning föreslår, att kommunfullmäktige beslutar utse följande ledamöter, ersättare, ordförande, vice ordförande, lekmannarevisor och lekmannarevisorsersättare i Styrelsen Kalix Industrihotell AB för tiden 1 maj 2019 till och med 30 april 2023:

Ordförande

-

Vice ordförande

-

Ledamöter

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
Johnny Braun (M)
Annika Andersson (M)

Ersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
Jimmy Väyrynen (M)

Lekmannarevisor

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Lekmannarevisorsersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

KALIX KOMMUN

Kommunfullmäktiges valberedning

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sida 8(9)

Sammanträdesdatum
2019-01-15

§ 6

Dnr 2018-00651 102

Val - Styrelsen Kalix Nya Centrum KB 2019-05-01-2023-04-30

Kommunfullmäktiges valberednings beslut

Kommunfullmäktiges valberedning föreslår, att kommunfullmäktige beslutar utse följande ledamöter, ersättare, ordförande, vice ordförande, lekmannarevisor och lekmannarevisorsersättare i styrelsen för Styrelsen Kalix Nya Centrum KB för tiden 1 maj 2019 till och med 30 april 2023:

Ordförande

-

Vice ordförande

-

Ledamöter

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
Johnny Braun (M)
Annika Andersson (M)

Ersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019
Jimmy Väyrynen (M)

Lekmannarevisor

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Lekmannarevisorsersättare

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

KALIX KOMMUN

Kommunfullmäktiges valberedning

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sida
2019-01-15 9(9)

Sammanträdesdatum
2019-01-15

§ 7

Dnr 2018-00652 102

Val - E-nämnd ledamot och ersättare 2019-01-01-2022-12-31

Kommunfullmäktiges valberednings beslut

Kommunfullmäktiges valberedning föreslår, att kommunfullmäktige beslutar utse följande personer i E-nämnden för tiden 1 januari 2019 till och med 31 december 2022:

Ledamot

(S) återkommer till kommunfullmäktige den 4 februari 2019

Ersättare

Roland Nordin (M)

HAPARANDA TINGSRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR

Siv Engström, siv.engstrom@dom.se, 0922-281 10

DATUM
2019-01-11

DIARIENR
THP 2019/6:1

1 (1)

Kommunfullmäktige i Kalix kommun

Val av ny nämndeman

Tingsrätten har entledigat Irene Silverplatz från uppdraget som nämndeman.

I anledning härav önskar tingsrätten att kommunfullmäktige väljer en ny nämndeman för den återstående mandattiden, d v s till och med år 2019.

Protokoll över förrättat val emotses så snart valet utförts.

Att tänka på vid val av ny nämndeman:

Personen skall vara lämplig för uppdraget med hänsyn till omdöme, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter.

Personen skall vara svensk medborgare.

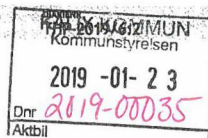
För fullständig information rörande vilka krav som ställs hänvisas till www.blinämndeman.se.

Något ni också kan tänka på för att undvika jävsituationer är att vissa yrkesgrupper och politiska uppdrag kan vara svåra att förena med uppdraget, t ex ordningsvakter och den som varit med och tagit beslut i socialnämnden. Det utesluter inte valbarhet men bör särskilt framkomma så att tingsrätten är medveten om det.

Det är viktigt att nämndemännen speglar det svenska samhället - yngre och äldre, kvinnor och män, med svenskt eller utländskt ursprung.

Siv Engström

DATUM
2019-01-23

1 (1)

Kommunfullmäktige i Kalix kommun

Val av ny nämndeman

Tingsrätten har entledigat Peder Andersson från uppdraget som nämndeman.

I anledning härav önskar tingsrätten att kommunfullmäktige väljer en ny nämndeman för den återstående mandattiden, d v s till och med år 2019.

Protokoll över förrättat val emottas så snart valet utförts.

Att tänka på vid val av ny nämndeman:

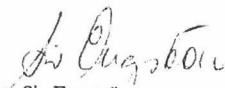
Personen skall vara lämplig för uppdraget med hänsyn till omdöme, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter.

Personen skall vara svensk medborgare.

För fullständig information rörande vilka krav som ställs hänvisas till www.blinämndeman.se.

Något ni också kan tänka på för att undvika jävsituationer är att vissa yrkesgrupper och politiska uppdrag kan vara svåra att förena med uppdraget, t ex ordningsvakter och den som varit med och tagit beslut i socialnämnden. Det utesluter inte valbarhet men bör särskilt framkomma så att tingsrätten är medveten om det.

Det är viktigt att nämndemännen speglar det svenska samhället - yngre och äldre, kvinnor och män, med svenskt eller utländskt ursprung.

Siv Engström

KALIX KOMMUN

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sida 37(61)

Sammanträdesdatum
2019-01-14

§ 32

Dnr 2018-00644 80

Friluftspolitisk policy

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår, att kommunfullmäktige beslutar att anta Friluftspolitisk policy för Kalix kommun.

Beskrivning av ärendet

I fritids- och kulturnämndens protokoll, den 6 december 2018, § 73, meddelas att fritids- och kulturförvaltningen har som ett LONA-projekt tagit fram ett förslag på Friluftspan för Kalix kommun. Friluftspanen innefattar även en friluftspolitisk handlingsplan samt en friluftspolitisk policy varför förslaget kommer att presenteras till kommunfullmäktige för beslut.

Friluftspanen består av tre delar:

1. Friluftspan, innehåller en nulägesbeskrivning.
2. Friluftspolitisk policy.
3. Friluftspolitisk handlingsplan.

Planen är remitterad till utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden samt socialnämnden för synpunkter. Förslaget är reviderat med utgångspunkt från inkomna remissvar.

Beslutsunderlag

Fritids- och kulturnämndens protokoll, § 73/18.

Förslag till Friluftspan för Kalix kommun

Förslag till Friluftspolitisk policy

Förslag till Friluftspolitisk handlingsplan

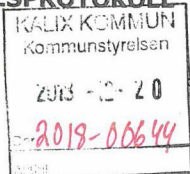
KALIX KOMMUN

Fritids- och kulturnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sida 1(1)

Sammanträdesdatum
2018-12-06

§ 73

Dnr 2018-00063 80

Friluftspan för Kalix kommun

Fritids- och kulturnämndens beslut

Fritids- och kulturnämnden rekommenderar kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Friluftspan för Kalix kommun.

Sammanfattning av ärendet

Fritids- och kulturförvaltningen har som ett LONA-projekt tagit fram ett förslag på Friluftspan för Kalix kommun. Friluftspanen innefattar även en friluftspanpolitisk handlingsplan samt en friluftspanpolitisk policy varför förslaget kommer att presenteras till kommunfullmäktige för beslut.

Friluftspanen består av tre delar:

1. Friluftspan, innehåller en nulägesbeskrivning.
2. Friluftspanpolitisk policy.
3. Friluftspanpolitisk handlingsplan.

Planen är remitterad till Utbildningsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden samt Socialnämnden för synpunkter. Förslaget är reviderat med utgångspunkt från inkomna remissvar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Kalix kommuns friluftspan
 Förslag till Friluftspan för Kalix kommun
 Förslag till Friluftspanpolitisk policy
 Förslag till Friluftspanpolitisk handlingsplan
 Protokoll Utb §102/18
 Protokoll Sn § 114/18
 Protokoll Sbn § 115/18

Protokollsutdrag till

Kommunstyrelsen8

KALIX KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE 2018-11-10

Sidan 1

Vårt diarienummer
2018-0063 80

Fritids- och kulturnämnden

Kalix kommuns friluftspan

Förslag till beslut

Fritids- och kulturnämnden rekommenderar Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att godkänna Kalix kommuns friluftspan.

Beskrivning av ärendet

Friluftspan definieras som vistelse och fysisk aktivitet utomhus för att uppnå miljöombyte och naturupplevelse utan krav på prestation eller tävling.

2017 fick Kalix kommun utmärkelsen *årets friluftskommun* i Norrbotten. Det är Naturvårdsverket som årligen delar ut priset med syfte att stimulera och uppmuntra kommunernas arbete med friluftspan och naturturism. Kalix har tagit emot utmärkelsen ett flertal gånger, och senast alltså 2017. Friluftspanlivet är något som spelar en oerhörd viktig roll för att människor ska trivas och må bra. Kalix kommun arbetar ständigt för att öka medborgarnas möjlighet till ett rikt friluftspanliv.

Kommunen har en målsättning att tydliggöra och höja kommunens ambitioner avseende friluftspan. För att kunna utveckla ett systematiskt friluftspanarbete behövs en genomarbetad friluftspan, så att insatserna för såväl naturvård som friluftspan ges en tydlig styrning. För att få ett samlat grepp över insatser tas denna friluftspan fram. Den nationella friluftspanpolitiken har utgjort grunden för arbetet med att ta fram planen, som bl.a. beskriver friluftspanlivet och dess förutsättningar (t.ex. friluftspanområden och anläggningar, intressenter och användning, aktiviteter, skydd och restriktioner, ansvar och skötsel, tillgänglighet, information och skyltning, samt eventuella konflikter).

Friluftspanen ska klargöra kommunens friluftspanpolitiska ambitioner. Planen ska dokumentera befintliga anläggningar och friluftspanområden som är viktiga för det rörliga friluftspanlivet samt öka alla kommunmedborgares och besökares tillgänglighet till friluftspanliv. Friluftspanen ska komplettera kommunens övriga planer. Planen kommer att användas som underlag till den fysiska planeringen och i arbetet med friluftspanfrågor.

Många kommuner i landet arbetar aktivt med friluftspanlivet för befolkningens välbefinnande och naturkontakt. Friluftspanliv bidrar till att nå folkhälsa, förståelse för naturen och även till landsbygdsutveckling (genom exempelvis naturturism). Friluftspanlivet berör flera områden, t.ex. idrotten och dess föreningsliv, ungdomar, folkhälsa, och naturvård. Kalix kommuns friluftspan ska beskriva områden, anläggningar, smultronställen och dess betydelse för friluftspanlivet. Planen för friluftspanlivet ska vara aktuell och tas hänsyn till i kommunens översikts- och detaljplanering. Målsättning för friluftspanlivet ska ingå i planen och friluftspanplanen ska ha ett tydligt hållbarhets- och tillgänglighetsperspektiv. Målet är att öka tillgängligheten till naturen för fler kommuninvånare och för besökare.

Adress:
Kalix kommun
952 81 Kalix

Besöksadress:
Nygatan 4

Telefon: 0923-650 00
Fax: 0923-150 92

www.kalix.se
kommun@kalix.se

Friluftspolitisk policy

Friluftsplänen ska ligga till grund för åtgärder som förbättrar tillgängligheten till naturområden. En ökad tillgänglighet ökar också möjligheterna för flera att ta sig ut i naturen och på så sätt få en ökad kunskap om naturvärden och intresse för naturvårdsfrågor. Folkhälsoarbetet i form av förbättrad tillgänglighet för det rörliga friluftsarbetet går hand i hand med insatser för ett rikt växt- och djurliv. Förutom arbetet med naturbevarande och tillgängliggörande, är friluftsliv, folkhälsa, fysisk planering, park-, mark- och näringslivsfrågor i olika grad delar av den kommunala naturvärden.

Framtagandet av friluftsplänen har skett med LONA-bidrag, Lokala naturvårdssatsningens bidrag. Bidraget söks från Länsstyrelsen och ges till 50% av kostnaderna. Resten av kostnaderna har kommunen stått för, jämt fördelat mellan förvaltningarna.

Friluftsplänen består av tre delar:

1. Friluftspan, innehåller en nulägesbeskrivning.
2. Friluftspolitisk policy.
3. Friluftspolitisk handlingsplan.

Friluftsplänen har skickats till samhällsbyggnads-, social- och utbildningsnämnden för remissyttrande. Dessa yttranden har tagits i beaktande inför beslut i fritids- och kultur nämnden.

I tjänsten

Karl-Göran Lindbäck
Fritids- och kulturchef
0923-65116

Antagen av kommunfullmäktige (år)

Dokumentnamn	Dokumentägare	Dokumentansvarig
Friluftspolitisk policy	Förvaltningschef, Fritids- och kulturförvaltningen	Administratör Fritids- och kulturförvaltningen
Antagen av Kommunfullmäktige (Datum, paragraf)	Giltighetstid En mandatperiod från antagandet	Utvärderas Varje år och revideras vid behov. En jämförelseanalys ska göras då utvärderingen sker.
Relaterade dokument Kalix kommuns friluftspan Friluftspolitisk handlingsplan		

Bakgrund och utgångspunkter

Kalix kommun arbetar ständigt för att öka medborgarnas möjlighet till ett rikt friluftsliv. År 2012 kompletterades regeringens proposition *Framtidens friluftsliv* (Prop.2009/10:238) med tio mätbara mål för den nationella friluftspolitiken. De tio målen visar på sambanden mellan friluftsliv och andra politikområden, och är en av utgångspunkterna också för det lokala friluftslivsarbetet.

De tio målen:

- ❖ Tillgänglig natur för alla
- ❖ Starkt engagemang och samverkan
- ❖ Allemansrätten
- ❖ Tillgång till natur för friluftsliv
- ❖ Attraktiv tätortsnära natur
- ❖ Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- ❖ Skyddade områden som resurs för friluftslivet
- ❖ Ett rikt friluftsliv i skolan
- ❖ Friluftsliv för god folkhälsa
- ❖ God kunskap om friluftslivet

Den nationella friluftspolitiken ska utgöra grunden för Kalix kommuns friluftspolicy. Policyn ska visa hur kommunen ställer sig till den nationella friluftspolitiken och avser att arbeta med friluftslivet. Det finns ett behov av att få ett samlat grepp över insatser. För att kunna utveckla ett systematiskt friluftslivsarbete behövs en genomarbetad friluftsplän- och policy, så att insatserna för såväl naturvård som friluftsliv ges en tydlig styrning. Geografiskt omfattar policyn hela Kalix kommun.

Syfte och mål

Syftet med policyn är att få ett samlat grepp över insatser för att kunna utveckla ett systematiskt friluftslivsarbete, så att insatserna för såväl naturvård som friluftsliv ges en tydlig styrning. Kommunen har en målsättning att tydliggöra och höja kommunens ambitioner avseende friluftsliv.

Definition av friluftsliv

Enligt utredningen *Statens stöd till friluftsliv och främjandeorganisationer* bör friluftsliv definieras som vistelse och fysisk aktivitet utomhus för att uppnå miljöombyte och naturupplevelse utan krav på prestation eller tävling. Det är den definition som används i den nationella friluftspolitiken och den definition vi utgår från i arbetet med Kalix kommuns friluftspolitiska policy.

Utvecklingsområden

Utifrån den nationella friluftspolitiken och de lokala förutsättningarna i Kalix, har tre utvecklingsområden identifierats.

- ❖ *Friluftsliv för alla*
- ❖ *Dialog och samverkan*
- ❖ *Hållbarhet och utveckling*

Dessa tre målområden är på många sätt varandras förutsättningar och kan beskrivas som tre delar av en helhetssyn för att bevara och utveckla friluftslivets värden samt öka möjligheterna för människor att ta del av dessa.

Friluftsliv för alla

Policy: *Alla människor ska ha möjlighet till ett rikt och varierat friluftsliv, samt nära och tillgängliga naturupplevelser.*

Kommunen har ett stort ansvar i att tillgodose allmänhetens möjligheter till ett rikt friluftsliv. Ett stort fokus finns på att vara en hållbar och tillgänglig kommun. Det innebär bland annat att genom planering och förvaltning utjämna de skillnader som finns, i människors möjligheter att utöva friluftsliv. *Tillgänglighet* kan handla om t.ex. kön, kunskap, ålder, funktionsnedsättning, social livssituation, ekonomisk situation eller kommunikationer.

Dialog och samverkan

Policy: *Kommunen ska genom samverkan och dialog ta tillvara det lokala och ideella engagemanget i utvecklingen av friluftslivet.*

Beskrivning: Friluftslivet är föränderligt och det är viktigt att kommunens planering stämmer med de förutsättningar som råder. Det innebär att Kalix kommun behöver samarbeta med andra aktörer.

Kalix kommun har ett starkt föreningsliv och har redan idag dialog och samarbete med aktörer inom föreningslivet inom olika friluftslivsfrågor. Som exempel har bl.a. skötselavtal upprättats med föreningar som ansvarar för skötseln av olika badplatser. Många av de områden som redovisas i översiktsplanen samt friluftsplänen för Kalix kommun ligger helt eller delvis på privatägd mark. För att säkerställa ett långsiktigt rikt friluftsliv är det viktigt att det finns en levande dialog mellan kommun och markägare, exempelvis frågor gällande allemansrätt, naturturism, planering av mark m.m.

Hållbarhet och utveckling

Policy: *Friluftslivet i Kalix ska utvecklas hållbart och utifrån god kunskap om friluftslivets förutsättningar och intressenter, samt bidra till en god regional tillväxt, naturturism och landsbygdsutveckling.*

Utvecklingsområdet hållbarhet och utveckling innebär prioriteringar och utveckling med ett hållbarhetsperspektiv. Hållbar utveckling rymmer områdena social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. *Social hållbarhet* handlar om att bygga och upprätthålla långsiktiga, stabila och dynamiska sociala strukturer, som kan tillgodose grundläggande

Datum: 2018-11-10

Fritids- och kulturförvaltningen

mänskliga behov. *Ekologisk hållbarhet* handlar om att utveckla goda livsmiljöer samt anpassa utvecklingen efter vad människor och natur långsiktigt klarar av. Med *ekonomisk hållbarhet* menas att hushålla med mänskliga och materiella resurser.

Med en växande befolkning ökar exploateringsstrycket på naturen. Grönområden är särskilt sårbara vid ökad förtätning och det skapar ett behov av att skydda och bevara gröna värden för framtiden. Det är en kommunal angelägenhet att, med hänsyn till olika intressen, ge goda förutsättningar till näringslivsutveckling samtidigt som natur- och friluftsvärden bevaras och utvecklas.

Ansvar och uppföljning

Utvärdering

Fritids- och kulturnämnden ansvarar för att varje år sammanställa förvaltningarnas och nämndernas arbete och rapportera till kommunstyrelsen.

Revidering

Policyn gäller en mandatperiod från antagandet. Den är översiktlig och av principiell karaktär och bör därför kunna vara aktuell över ett längre tidsspänn men kan aktualiseras tidigare. Ansvaret för policyn och dess aktualisering har Fritids- och kulturförvaltningen.

Datum: 2018-03-29

Fritids- och kulturförvaltningen

Friluftspolitisk policy

Antagen av kommunfullmäktige (år)

Dokumentnamn Friluftspolitisk policy	Dokumentägare Förvaltningschef, Fritids- och kulturförvaltningen	Dokumentansvarig Administratör Fritids- och kulturförvaltningen
Antagen av Kommunfullmäktige (Datum, paragraf)	Revideras En mandatperiod efter antagande	Utvärderas Varje år
Relaterade dokument Kalix kommuns friluftspan Friluftspolitisk handlingsplan		

KALIX KOMMUN

Bakgrund och utgångspunkter

Kalix kommun arbetar ständigt för att öka medborgarnas möjlighet till ett rikt friluftsliv. År 2012 kompletterades regeringens proposition *Framtidens friluftsliv* (Prop.2009/10:238) med tio mätbara mål för den nationella friluftspolitiken. De tio målen visar på sambanden mellan friluftsliv och andra politikområden, och är en av utgångspunkterna också för det lokala friluftslivsarbetet.

De tio målen:

- ❖ Tillgänglig natur för alla
- ❖ Starkt engagemang och samverkan
- ❖ Allemansrätten
- ❖ Tillgång till natur för friluftsliv
- ❖ Attraktiv tätortsnära natur
- ❖ Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- ❖ Skyddade områden som resurs för friluftslivet
- ❖ Ett rikt friluftsliv i skolan
- ❖ Friluftsliv för god folkhälsa
- ❖ God kunskap om friluftslivet

Den nationella friluftspolitiken ska utgöra grunden för Kalix kommuns friluftspolicy. Policyn ska visa hur kommunen ställer sig till den nationella friluftspolitiken och avser att arbeta med friluftslivet. Det finns ett behov av att få ett samlat grepp över insatser. För att kunna utveckla ett systematiskt friluftslivsarbete behövs en genomarbetad friluftslivsplan- och policy, så att insatserna för såväl naturvård som friluftsliv ges en tydlig styrning. Geografiskt omfattar policyn hela Kalix kommun.

Syfte och mål

Syftet med policyn är att få ett samlat grepp över insatser för att kunna utveckla ett systematiskt friluftslivsarbete, så att insatserna för såväl naturvård som friluftsliv ges en tydlig styrning. Kommunen har en målsättning att tydliggöra och höja kommunens ambitioner avseende friluftsliv.

Definition av friluftsliv

Enligt utredningen *Statens stöd till friluftsliv och främjandeorganisationer* bör friluftsliv definieras som vistelse och fysisk aktivitet utomhus för att uppnå miljöombyte och naturupplevelse utan krav på prestation eller tävling. Det är den definition som används i den nationella friluftspolitiken och den definition vi utgår från i arbetet med Kalix kommuns friluftspolitiska policy.

Utvecklingsområden

Utifrån den nationella friluftspolitiken och de lokala förutsättningarna i Kalix, har tre utvecklingsområden identifierats.

- ❖ *Friluftsliv för alla*
- ❖ *Dialog och samverkan*
- ❖ *Hållbarhet och utveckling*

Dessa tre målområden är på många sätt varandras förutsättningar och kan beskrivas som tre delar av en helhetssyn för att bevara och utveckla friluftslivets värden samt öka möjligheterna för människor att ta del av dessa.

Friluftsliv för alla

Policy: *Alla människor ska ha möjlighet till ett rikt och varierat friluftsliv, samt nära och tillgängliga naturupplevelser.*

Kommunen har ett stort ansvar i att tillgodose allmänhetens möjligheter till ett rikt friluftsliv. Ett stort fokus finns på att vara en hållbar och tillgänglig kommun. Det innebär bland annat att genom planering och förvaltning utjämna de skillnader som finns, i människors möjligheter att utöva friluftsliv. *Tillgänglighet* kan handla om t.ex. kunskap, ålder, funktionsnedsättning, social livssituation, ekonomisk situation eller kommunikationer.

Dialog och samverkan

Policy: *Kommunen ska genom samverkan och dialog ta tillvara det lokala och ideella engagemanget i utvecklingen av friluftslivet.*

Beskrivning: Friluftslivet är föränderligt och det är viktigt att kommunens planering stämmer med de förutsättningar som råder. Det innebär att Kalix kommun behöver samarbeta med andra aktörer.

Kalix kommun har ett starkt föreningsliv och har redan idag dialog och samarbete med aktörer inom föreningslivet inom olika friluftslivsfrågor. Som exempel har bl.a. skötselavtal upprättats med föreningar som ansvarar för skötseln av olika badplatser. Många av de områden som redovisas i översiktsplanen samt friluftslivsplanen för Kalix kommun ligger helt eller delvis på privatägd mark. För att säkerställa ett långsiktigt rikt friluftsliv är det viktigt att det finns en levande dialog mellan kommun och markägare, exempelvis frågor gällande allemansrätt, naturturism, planering av mark m.m.

Hållbarhet och utveckling

Policy: *Friluftslivet i Kalix ska utvecklas hållbart och utifrån god kunskap om friluftslivets förutsättningar och intressenter, samt bidra till en god regional tillväxt, naturturism och landsbygdsutveckling.*

Utvecklingsområdet hållbarhet och utveckling innebär prioriteringar och utveckling med ett hållbarhetsperspektiv. Hållbar utveckling rymmer områdena social hållbarhet, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. *Social hållbarhet* handlar om att bygga och upprätthålla långsiktiga, stabila och dynamiska sociala strukturer, som kan tillgodose grundläggande

mänskliga behov. *Ekologisk hållbarhet* handlar om att utveckla goda livsmiljöer samt anpassa utvecklingen efter vad människor och natur långsiktigt klarar av. Med *ekonomisk hållbarhet* menas att hushålla med mänskliga och materiella resurser.

Med en växande befolkning ökar exploateringsstrycket på naturen. Grönområden är särskilt sårbara vid ökad förtätning och det skapar ett behov av att skydda och bevara gröna värden för framtiden. Det är en kommunal angelägenhet att, med hänsyn till olika intressen, ge goda förutsättningar till näringslivsutveckling samtidigt som natur- och friluftsvärden bevaras och utvecklas.

Ansvar och uppföljning

Utvärdering

Fritids- och kulturnämnden ansvarar för att varje år sammanställa förvaltningarnas och nämndernas arbete och rapportera till kommunstyrelsen.

Revidering

Policyn gäller en mandatperiod från antagandet. Den är översiktlig och av principiell karaktär och bör därför kunna vara aktuell över ett längre tidsspänn men kan aktualiseras tidigare. Ansvaret för policyn och dess aktualisering har Fritids- och kulturförvaltningen.

Likskär

Likskärs naturreservat omfattar 25 öar och mindre skär. Getskär, Renskär och Likskär är de största öarna. Berggrund och blockstränder består av degerbergsgranit, en granit med stora ögon av fältspat. Öarna i Likskärs naturreservat är mycket olika varandra. Alla kallas de skär, som minne från den tid, när de först visade sig ovan ytan för många hundra år sedan. Beroende på hur mycket öarna har hunnit resa sig ur vattnet är de be vuxna med alltifrån högstammig granskog till strandskog med gråal, viden, havtorn och pors. Längs stränderna hittar vi alltifrån magra strandvallar av grus till artrika strandängar med typiska bottenviksväxter som kvanne, östersjötång, gultåtel och strandögontröst.

Ön Likskär är en mager och torr ö, till en liten del skogbevuxen och har karaktären av rullstensås med markvegetation som har rik flora och fauna samt ett rikt fågelliv. På ön finns ett gammalt fiskeläge och på husen i fiskeläget finns en koloni av häckande hussvalor. Hedmarkerna är bra miljö för dalripor, stenskvättor, mosnäppa och ros Karl.

Getskär/Renskär

Öarna Getskär och Renskär har genom landhöjningen sammanfogats till en ö som ingår i Likskärs naturreservat. Renskär blev snabbt en viktig samlingspunkt för fiskare och säljägare. På ön finns spår av enkla bostäder, som kanske är gjorda av säljägare när öarna bara var små skär. Grunder efter senare fiskarstugor eller gistgårdar, stenrösen från ställningar där fiskenäten torkades, finns fortfarande kvar. På Getskär/Renskär finns labyrinter byggda av block. Labyrinterna tros ha nyttjats för att blidka gudarna och få god fiskelycka. Mönstren på de labyrinter som finns i Bottenvikens skärgård liknar labyrintmönster som återfinns på bland annat gamla mynt och lertavlor från Sydeuropa. På Renskär finns också lämningar efter ett skärgårdskapell som byggdes på 1700-talet men som lämnades att förfalla.

Getskärsviken erbjuder gästbryggor, en kommunal uthyrningsstuga med fyra bäddar, bastu, torrtoalett och grillplatser. Flera däggdjursarter - ofta älg och alltid räv, ekorre, hermelin och hare finns på ön. Tallbit är en karaktärsfågel liksom orre, ripa och tjäder. På öarna kan man ibland se den praktfulla makaonfjärilen vars larver lever av kvannens blad.

Kommunens uthyrningsstuga på Renskär

Rånön

Rånön

Som många andra skärgårdsöar i Bottenviken har Rånön en lång historia av jakt, fiske och jordbruk. Redan på 1600-talet användes ön som fiskeläge och på 1700-talet fanns här bofast befolkning. Under 1800-talet avverkades mycket skog på Rånön för att tillverka kol som bränsle till järnbruken i Töre och Strömsund. På Rånön, som är Kalix skärgårds största ö, utvanns även trätjärna och lämningar av tjärdalarna kan beskådas än idag. År 1867 fick Rånön sin första skola och som mest hade skolan 18 elever. Samma år som Rånön fick telefonförbindelse, 1929, påbörjades bygget av öns bönhus. Under mitten av 1900-talet avvecklades mycket av verksamheten på ön. 1939 lades skolan ner och i slutet av 1960-talet flyttade den sista fastboende från ön.

Idag är ön istället ett paradiset för fritidsboende och friluftsliv. Runt gårdarna på öns norra sida finns fortfarande spår från förr med hölador och gammal betes- och slättermark. Här ligger också det renoverade bönehuset där det hålls sommargudstjänster, den gamla skolan, samt båthamnen med gästplatser. Ön har många fina småvägar att ströva runt på. På östra sidan ligger Bodövikens som har bra vattendjup, och i väster ligger Stabbsandsberget samt Stabbsanden, en utmärkt badvik med långa stränder.

Stora Huvön

Den praktfulla naturhamnen, det härliga havsbadet, stenhällarna och de branta klippväggarna bidrar till att Stora Huvön röstas fram som en av Sveriges vackraste öar. Naturhamnen ligger väl skyddad i en djup vik på öns nordöstra sida och har ett vattendjup som även tillåter segelbåtar att gå in. I anslutning till naturhamnen finns en liten sandstrand med sanddynor som i norr övergår i ett klapperstensfält som sträcker sig över hela ön. Följer man stigen som korsar klapperstensfältet finns där en fornlämning i form av en liten stenlabyrint.

På öns norra sida finns det också en stor och fin, badvänlig sandstrand och fina platser att slå upp tältet på. Västra stranden har en imponerande natur med lodräta bergväggar mot havet och en fantastisk utsikt över både Kalix och Luleå skärgård. Genom berget skär en djup och bred ravin som stupar 25 till 30 meter ner. I närheten finns även mindre raviner så det gäller att se sig noga för när man promenerar i området. På den södra delen av västra stranden finns en liten sandstrand med mycket fin sand. En öppning mellan stenarna i vattnet gör platsen möjlig att nå med båt.

Bergön

Bergön består till stor del av kuperad terräng med gammal tallskog och skogsbruket har länge varit dominerande på ön. På Bergön låg också ett skeppsvarv på 1700-talet, då furutimret från den senvuxna tallskogen var mycket lämpat som båtvirke. Vrakdelar som hittats vid Bergön tros komma från ett större segelfartyg som förläste 1776, bara 13 timmar efter avfärden från byggplatsen. Från mitten av 1600-talet och fram till mitten av 1900-talet fanns bofasta på ön.

Idag är ön en värdefull miljö för båt- och friluftsliv. Många av de gamla vandringsstigarna finns kvar och längs dem kan man hitta lämningar av husgrunder, ett antal tjärdalar och kolmilor samt ett gammalt fiskeläge. Bergön har tre hamnar på nordostsidan; Gårdsviken, Harabolviken och Kohamn. Kohamn har fått sitt namn av att det var här bönderna förr släppte sina kor på sommarbete.

Malören

Malören

I Kalix yttersta skärgård, ca 30 km rakt ut i havet från Kalix centrum ligger den vackra Malören. Namnet betyder rund sten och antas syfta till den runda sten som Malören består av. Den hästskoformade ön är ungefär tre kilometer lång. Öns storhetstid var under 1700-talets andra hälft, då strömmingsfisket var extra gott. Fiskarna kom från Torneå och Karlö i Österbotten och sommartid kunde det bo upp till 200 personer på ön. När Sverige förlorade Finland till Ryssland 1809 hamnade Malören på den svenska sidan. I början av 1800-talet ökade sjöfarten i regionen. Fartygen blev allt större och seglade oftare ute till havs än inne i skärgårdarna. Detta ledde till att lotshjälp behövdes från Malören in till olika hamnar.

När telefonen kom till ön 1932 slogs Malörens lotsplats ihop med Erikören och därefter har ingen lots bott på ön. Den gamla Lotstugan erbjuder idag boende och möjlighet till övernattnig på ön under sommarmånaderna. Eftersom Malören är den yttersta utposten i Norrbottens skärgård är den också en viktig rastplats för främst sjöfåglar av olika slag. Ön hyser även en mängd häckande arter som t ex silvertärna, kustlabb, havstrut och silltrut.

Båtskärsnäs

Småbåtshamnar i Kalix

I Kalix kommun finns ett 20 tal småbåtshamnar. De drivs av olika föreningar och i vissa fall av företag eller kommunen. En förteckning av hamnarna och deras hamnservice följer nedan. För mer information om respektive hamn, besök gärna [bottenviken.se](http://www.bottenviken.se) via länkarna.

Bindholmsskatan	Sjösättningsramp, sophantering, el och toalett Bindholmsskatan på bottenviken.se : http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/binholmsskatan
Björnholmen	Sjösättningsramp, sophantering, el och toalett Björnholmen på bottenviken.se : http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/bjornholmen/
Båtskärsnäs	Sjösättningsramp och färskvatten Båtskärsnäs på bottenviken.se : http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/batskarsnas/
Fotholmsviken	Sjösättningsramp, el, färskvatten, sophantering, wc och bastu Fotholmsviken på bottenviken.se : http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/fotholmen/

KALIX KOMMUN

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sida
38(61)
Sammanträdesdatum
2019-01-14

§ 33

Dnr 2018-00395 80

Friluftspan för Kalix kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår, att kommunfullmäktige beslutar att anta Friluftspan för Kalix kommun.

Beskrivning av ärendet

I fritids- och kultur nämndens protokoll, den 6 december 2018, § 73, meddelas att fritids- och kulturförvaltningen har som ett LONA-projekt tagit fram ett förslag på Friluftspan för Kalix kommun. Friluftspanen innefattar även en friluftspolitisk handlingsplan samt en friluftspolitisk policy varför förslaget kommer att presenteras till kommunfullmäktige för beslut.

Friluftspanen består av tre delar:

1. Friluftspan, innehåller en nulägesbeskrivning.
2. Friluftspolitisk policy.
3. Friluftspolitisk handlingsplan.

Planen är remitterad till utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden samt socialnämnden för synpunkter. Förslaget är reviderat med utgångspunkt från inkomna remissvar.

Beslutsunderlag

Fritids- och kultur nämndens protokoll, § 73/18.
Förslag till Friluftspan för Kalix kommun
Förslag till Friluftspolitisk policy
Förslag till Friluftspolitisk handlingsplan

KALIX KOMMUN

Fritids- och kultur nämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Sida
1(1)
Sammanträdesdatum
2018-12-06

§ 73

Dnr 2018-00063 80

Friluftspan för Kalix kommun

Fritids- och kultur nämndens beslut

Fritids- och kultur nämnden rekommenderar kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Friluftspan för Kalix kommun.

Sammanfattning av ärendet

Fritids- och kulturförvaltningen har som ett LONA-projekt tagit fram ett förslag på Friluftspan för Kalix kommun. Friluftspanen innefattar även en friluftspolitisk handlingsplan samt en friluftspolitisk policy varför förslaget kommer att presenteras till kommunfullmäktige för beslut.

Friluftspanen består av tre delar:

1. Friluftspan, innehåller en nulägesbeskrivning.
2. Friluftspolitisk policy.
3. Friluftspolitisk handlingsplan.

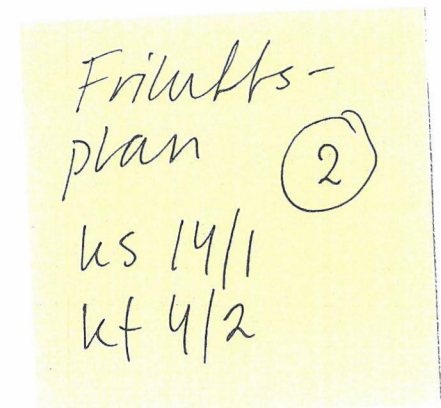
Planen är remitterad till utbildningsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden samt Socialnämnden för synpunkter. Förslaget är reviderat med utgångspunkt från inkomna remissvar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Kalix kommuns friluftspan
Förslag till Friluftspan för Kalix kommun
Förslag till Friluftspolitisk policy
Förslag till Friluftspolitisk handlingsplan
Protokoll Utb §102/18
Protokoll Sn § 114/18
Protokoll Sbn § 115/18

Protokollsutdrag till

Kommunstyrelsen 8

Vårt diarienummer
2018-0063 80
KALIX KOMMUN
Kommunstyrelsen
2018 -12- 20
Dnr 2018-00398
Aktbil

KALIX KOMMUN

Fritids- och kulturnämnden

Kalix kommuns friluftspan

Förslag till beslut

Fritids- och kulturnämnden rekommenderar Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att godkänna Kalix kommuns friluftspan.

Beskrivning av ärendet

Friluftsliv definieras som vistelse och fysisk aktivitet utomhus för att uppnå miljöombyte och naturupplevelse utan krav på prestation eller tävling.

2017 fick Kalix kommun utmärkelsen *årets friluftskommun* i Norrbotten. Det är Naturvårdsverket som årligen delar ut priset med syfte att stimulera och uppmuntra kommunernas arbete med friluftsliv och naturturism. Kalix har tagit emot utmärkelsen ett flertal gånger, och senast alltså 2017. Friluftslivet är något som spelar en oerhört viktig roll för att människor ska trivas och må bra. Kalix kommun arbetar ständigt för att öka medborgarnas möjlighet till ett rikt friluftsliv.

Kommunen har en målsättning att tydliggöra och höja kommunens ambitioner avseende friluftsliv. För att kunna utveckla ett systematiskt friluftsliv behövs en genomarbetad friluftspan, så att insatserna för såväl naturvård som friluftsliv ges en tydlig styrning. För att få ett samlat grepp över insatser tas denna friluftspan fram. Den nationella friluftspolitiken har utgjort grunden för arbetet med att ta fram planen, som bl.a. beskriver friluftslivet och dess förutsättningar (t.ex. friluftsområden och anläggningar, intressenter och användning, aktiviteter, skydd och restriktioner, ansvar och skötsel, tillgänglighet, information och skyltning, samt eventuella konflikter).

Friluftspanen ska klargöra kommunens friluftspolitiska ambitioner. Planen ska dokumentera befintliga anläggningar och friluftsområden som är viktiga för det rörliga friluftslivet samt öka alla kommunmedborgares och besökares tillgänglighet till friluftsliv. Friluftspanen ska komplettera kommunens övriga planer. Planen kommer att användas som underlag till den fysiska planeringen och i arbetet med friluftspanfrågor.

Många kommuner i landet arbetar aktivt med friluftslivet för befolkningens välbefinnande och naturkontakt. Friluftsliv bidrar till att nå folkhälsa, förståelse för naturen och även till landsbygdsutveckling (genom exempelvis naturturism). Friluftslivet berör flera områden, t.ex. idrotten och dess föreningsliv, ungdomar, folkhälsa, och naturvård. Kalix kommuns friluftspan ska beskriva områden, anläggningar, smultronställen och dess betydelse för friluftslivet. Planen för friluftslivet ska vara aktuell och tas hänsyn till i kommunens översikts- och detaljplanering. Målsättning för friluftslivet ska ingå i planen och friluftspanen ska ha ett tydligt hållbarhets- och tillgänglighetsperspektiv. Målet är att öka tillgängligheten till naturen för fler kommuninvånare och för besökare.

Vårt diarienummer
2018-0063 80

KALIX KOMMUN

Friluftspanen ska ligga till grund för åtgärder som förbättrar tillgängligheten till naturområden. En ökad tillgänglighet ökar också möjligheterna för flera att ta sig ut i naturen och på så sätt få en ökad kunskap om naturvärden och intresse för naturvårdsfrågor. Folkhälsoarbetet i form av förbättrad tillgänglighet för det rörliga friluftslivet går hand i hand med insatser för ett rikt växt- och djurliv. Förutom arbetet med naturbevarande och tillgängliggörande, är friluftsliv, folkhälsa, fysisk planering, park-, mark- och näringslivsfrågor i olika grad delar av den kommunala naturvården.

Framtagandet av friluftspanen har skett med LONA-bidrag, Lokala naturvårdssatsningens bidrag. Bidraget söks från Länsstyrelsen och ges till 50% av kostnaderna. Resten av kostnaderna har kommunen stått för, jämt fördelat mellan förvaltningarna.

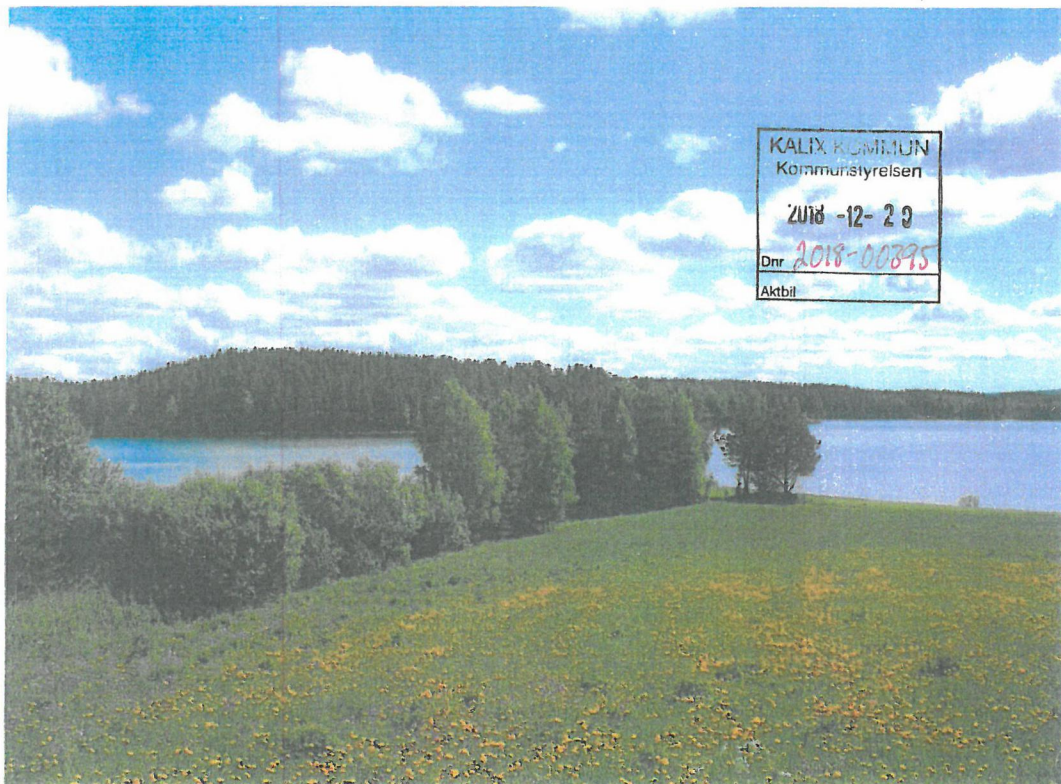
Friluftspanen består av tre delar:

1. Friluftspan, innehåller en nulägesbeskrivning.
2. Friluftspolitisk policy.
3. Friluftspolitisk handlingsplan.

Friluftspanen har skickats till samhällsbyggnads-, social- och utbildningsnämnden för remissyttrande. Dessa yttranden har tagits i beaktande inför beslut i fritids- och kulturnämnden.

I tjänsten

Karl-Göran Lindbäck
Fritids- och kulturchef
0923-65116

KALIX KOMMUN
 Kommunstyrelsen
 2018-12-29
 Dnr 2018-00895
 Aktbil

Friluftsplän för Kalix kommun
 Fritids- och kulturförvaltningen, december 2018

KALIX KOMMUN

Innehållsförteckning

Bakgrund och inledning

Bakgrund3
 Syftet med friluftsplänen3
 Definition av friluftsliv3
 Forskning om friluftsliv4
 Kommunala friluftspläner4
 Lokala naturvårdssatsningen (LONA).....5
 Nationella mål för friluftslivet5
 Allemansrätten.....7
 Tätortsnära natur7
 Skyddad natur8
 Friluftslivet i Kalix kommun8
 Föreningslivets friluftaktiviteter i Kalix kommun (enkät)9

Nulägesbeskrivning

Sammanfattning12
 Badplatser13
 Motionsspår och leder17
 Skoterleder21
 Jakt och fiske22
 Smultronställen24
 Naturreservat i Kalix kommun.....26
 Kalix skärgård28
 Småbåtshamnar35

Inledning

Bakgrund

2017 fick Kalix kommun utmärkelsen *årets friluftskommun* i Norrbotten. Det är Naturvårdsverket som årligen delar ut priset med syfte att stimulera och uppmuntra kommunernas arbete med friluftsliv och naturturism. Kalix har tagit emot utmärkelsen ett flertal gånger, och senast alltså 2017. Friluftslivet är något som spelar en oerhörd viktig roll för att människor ska trivas och må bra och Kalix kommun arbetar ständigt för att öka medborgarnas möjlighet till ett rikt friluftsliv.

Kommunen har en målsättning att tydliggöra och höja kommunens ambitioner avseende friluftsliv. För att kunna utveckla ett systematiskt friluftsliv behövs en genomarbetad friluftslivsplan, så att insatserna för såväl naturvård som friluftsliv ges en tydlig styrning. För att få ett samlat grepp över insatser tas denna friluftslivsplan fram. Den nationella friluftspolitikerna ska utgöra grunden för arbetet med planen, som bl.a. ska beskriva friluftslivet och dess förutsättningar (t.ex. friluftsområden och anläggningar, intressenter och användning, aktiviteter, skydd och restriktioner, ansvar och skötsel, tillgänglighet, information och skyltning, samt eventuella konflikter).

Syftet med friluftslivsplanen

Friluftslivsplanen ska klargöra kommunens friluftspolitiska ambitioner. Planen ska dokumentera befintliga anläggningar och friluftsområden som är viktiga för det rörliga friluftslivet samt öka alla kommunmedborgares och besökarens tillgänglighet till friluftsliv. Friluftslivsplanen ska komplettera kommunens övriga planer. Planen kommer att användas som underlag till den fysiska planeringen och i arbetet med friluftsliv. Målsättningen för friluftslivet i kommunen kommer att tas fram, och friluftslivsplanen kommer att finnas på kommunens hemsida och kommer att revideras vid behov.

Definition av friluftsliv

Gränsdragningen mellan vad som är friluftsliv och inte kan vara svår att göra, och många gånger kan samma naturområde vara arena för både friluftsliv och annan aktivitet så som idrott, lek, eller t.ex. en ekonomisk verksamhet. Frågan huruvida en viss aktivitet ska benämnas som friluftsliv är många gånger oväsentlig för utövaren, men kan vara intressant för de som planerar för friluftslivet. Enligt utredningen *Statens stöd till friluftsliv och främjandeorganisationer*¹ bör friluftsliv definieras som vistelse och fysisk aktivitet utomhus för att uppnå miljöombyte och naturupplevelse utan krav på prestation eller tävling. Det är den definition som används i den nationella friluftspolitikerna och den definition vi utgår från i framtagandet av Kalix kommuns friluftslivsplan.

”Med friluftsliv avses vistelse och fysisk aktivitet utomhus för att uppnå miljöombyte och naturupplevelse utan krav på prestation eller tävling.” (Statens stöd till friluftsliv och främjandeorganisationer. Kulturdepartementet.)

¹ <http://www.regeringen.se/rattsdokument/departementsserien-och-promemorior/1999/01/ds-199978/>

Forskning om friluftsliv

SCB:s statistik kring utövande av friluftsliv visar att omkring en tredjedel av befolkningen är friluftslivsaktiv.² Statistiken visar också skillnader mellan olika grupper: störst andel friluftslivsaktiva har åldersgruppen 55-74 år, där omkring två femtedelar utövar friluftsliv frekvent. Inrikes födda är också i högre grad friluftslivsaktiva jämfört med utrikesfödda. Vidare är en större del av de som bor i glesbefolkade kommuner friluftslivsaktiva, än människor i storstäder och förortskommuner.

Det finns studier som visar på att det är bra för såväl den fysiska som den psykiska hälsan, att vistas i naturen. Att röra sig i naturen är bra för både kropp och själ. Enligt Svenskt Friluftsliv räcker det med bara några minuter ute i skog och mark för att både puls och blodtryck ska gå ner, och mängden stresshormoner i blodet minskar.³ Friluftslivet är en av de vanligaste formerna av fysisk aktivitet och grunden för en människas livsstil läggs redan tidigt i livet, därför är det särskilt viktigt att arbeta för att främja friluftslivet i tidiga åldrar.

Kommunala friluftslivsplaner

Många kommuner i landet arbetar aktivt med friluftslivet för befolkningens välbefinnande och naturkontakt. Friluftsliv bidrar till att nå folkhälsa, förståelse för naturen och även till landsbygdsutveckling (genom exempelvis naturturism). Friluftslivet berör flera områden, t.ex. idrotten och dess föreningsliv, ungdomar, folkhälsa, och naturvård. Kalix kommuns friluftslivsplan ska beskriva områden, anläggningar, smultronställen och dess betydelse för friluftslivet. Planen för friluftslivet ska vara aktuell och tas hänsyn till i kommunens översikts- och detaljplanering. Målsättning för friluftslivet ska ingå i planen och friluftslivsplanen ska ha ett tydligt hållbarhets- och tillgänglighetsperspektiv. Målet är att öka tillgängligheten till naturen för fler kommuninvånare och även för besökare. Arbetet ska ske i kontakt med kommunens friluftslivsföreningar- och organisationer.

”Kommunerna har en nyckelroll i att skapa förutsättningar för ett väl fungerande friluftsliv. Att planera friluftslivet långsiktigt är av stor vikt för ett bra friluftsliv för kommunernas invånare.” (Naturvårdsverkets förord i rapport 6533, Kommunala friluftslivsplaner.)⁴

Projektet med friluftslivsplanen ska ligga till grund för åtgärder som förbättrar tillgängligheten till naturområden. En ökad tillgänglighet ökar också möjligheterna för flera att ta sig ut i naturen och på så sätt få en ökad kunskap om naturvärden och intresse för naturvårdsfrågor. Värdefulla och attraktiva friluftslivsområden hyser ofta höga naturvärden. Friluftslivsplanen utgör ett viktigt dokument för att bevara och utveckla dessa, vilket i sin tur ger positiva effekter för den biologiska mångfalden. För att kunna utveckla ett långsiktigt och hållbart lokalt friluftslivområde behövs en genomarbetad friluftslivsplan så att insatserna för både friluftslivet och naturvärden har tydliga styrdokument. Folkhälsoarbetet i form av förbättrad tillgänglighet för det rörliga friluftslivsarbetet anser vi går hand i hand med insatser för ett rikt växt- och djurliv. Förutom arbetet med naturbevarande och tillgängliggörande, är friluftsliv, folkhälsa, fysisk planering, park-, mark- och näringslivsfrågor i olika grad delar av den kommunala naturvården.

² <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/levnadsforhallanden/undersokningarna-av-levnadsforhallanden-ulf-silc/>

³ Ur informationsmaterial ”Mer friluftsliv” <http://svensktfriluftsliv.se/informationsmaterial/>

⁴ <http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/6500/978-91-620-6533-1/>

Lokala naturvårdssatsningen (LONA)

LONA har pågått sedan 2004 och utgör den största nationella satsningen hittills för att åstadkomma ett breddat intresse och ökat lokalt initiativtagande i arbetet med lokal naturvård och friluftsliv – helt i linje med regeringens intention och i enighet med internationella åtaganden. LONA-bidraget syftar till att stimulera kommunernas arbete med naturvård och friluftsliv. Nyckelord för satsningen är naturvårdsnytta, lokala initiativ, lokal drivkraft, friluftsliv, samverkan, folkhälsa och tätortsnära natur.

LONA-bidraget är ett bidrag som kommuner kan söka av Länsstyrelsen. Det kan ges till 50% av kostnaderna i ett projekt. Resten måste kommunen eller andra finansörer bidra med. Det är de lokala idéerna och önskemålen som ska vara drivkraften. Projekt som finansieras med bidraget genomförs antingen i kommunens egen regi eller av en lokal aktör som tecknat avtal med kommunen. Det är alltid kommunen som är projektledare och ansvarig, från ansökan fram till slutrapportering. Projekttiden kan vara upp till fyra år. Det är Länsstyrelsen som tar emot LONA-ansökningar och beslutar om ett projekt ska beviljas bidrag. Naturvårdsverket fördelar LONA-bidraget till länen och samordnar satsningen.

Syftet med LONA-bidragen är att skydda naturen och göra den tillgänglig för oss alla. Bidraget ska stimulera kommunernas långsiktiga naturvårdssamarbete och ge möjlighet att satsa lite extra på naturvård.

"Åtgärder för att skydda naturen och göra den tillgänglig för människor, inte minst genom att bevara och utveckla tätortsnära natur, bör stå i fokus."
(Regeringens prop. Hållbart skydd av naturområden, 2008.)⁵

Nationella mål för friluftslivet

2012 beslutade regeringen om tio mätbara mål för friluftspolitiken, som ska ha uppnåtts fram till 2020. Alla människor ska ha möjlighet att få naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö. De tio punkterna ska utgöra mätbara mål för friluftspolitiken och det övergripande målet är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. De tio målen är:

1. Tillgänglig natur för alla
2. Starkt engagemang och samverkan
3. Allemansrätten
4. Tillgång till natur för friluftsliv
5. Attraktiv tätortsnära natur
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet
8. Ett rikt friluftsliv i skolan
9. Friluftsliv för god folkhälsa
10. God kunskap om friluftsliv

⁵ <http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2009/06/prop.-200809214/>

Allemansrätten

I Sverige betraktas allemansrätten ofta som ett kulturarv och ibland nästan som en nationalsymbol. Begreppet allemansrätt etablerades dock så sent som i mitten på 1900-talet, i samband med att friluftslivet i landet växte sig starkare och krävde mer utrymme. Den svenska allemansrätten har en stor betydelse, inte bara för den enskilda individen utan även för organisationer och turistnäring. Allemansrätten garanterar alla människors rätt att röra sig fritt i Sveriges natur och ger oss även rätt att plocka bär och svamp med mera. Men allemansrätten är en frihet under ansvar, och för också med sig skyldigheter. Vi måste visa varsamhet och hänsyn för natur och djurliv såväl som mot markägare och andra människor i naturen.

Allemansrätten finns inskriven i en av Sveriges fyra grundlagar och i Regeringsformens kapitel om grundläggande fri- och rättigheter står att *alla ska ha tillgång till naturen enligt allemansrätten*. Allemansrätten i sig är dock ingen lag och det finns heller ingen lag som exakt definierar den; allemansrätten omges av lagar som sätter gränser för vad som är tillåtet men svensk lagstiftning nämner bara övergripande allas tillgång till och ansvar för naturen, och det här gör att osäkerheten om vad allemansrätten egentligen innebär ofta är stor, och vad som är tillåtet att göra i naturen är ibland svårt att ge exakta besked om.

"Allemansrätten tryggar allmänhetens tillgång till naturen. Det är därför angeläget för oss alla att slå vakt om denna urgamla sedvana, inte minst genom att tillämpa den med omtanke." Ur Naturvårdsverkets publikation Allemansrätten – vad säger lagen? (2004)⁶

I skyddade områden kan allemansrätten i vissa fall vara begränsad eller utökad genom särskilda föreskrifter. Några sådana områden kan exempelvis vara naturreservat, Natura 2000-områden, naturminnen, strandskyddsområde, djur- och växtskyddsområde eller kulturminne. Naturreservaten i Kalix kommun har egna föreskrifter som gäller för varje enskilt reservat och dessa går bland annat att ta del av på Länsstyrelsens hemsida. Människor som rör sig i naturen har ett eget ansvar att ta reda på vilka bestämmelser som gäller i det aktuella området. (För den som inte läser eller talar svenska har Naturvårdsverket informationsmaterial om allemansrätten på olika språk på sin hemsida.)⁷

Tätortsnära natur

Friluftsområden nära tätorten är ofta välbesökta mål som ger människor möjlighet att uppleva naturen, och kan ge effekter som mindre stress och bättre mående. Det finns inte någon exakt definition på vad som kan anses vara tätortsnära, men forskning finns som visar att avståndet mellan bostad och natur har stor betydelse för besöksfrekvensen. Avstånd mellan ca 1-3 km brukar ses som rimligt när man pratar om tätortsnära. Ju närmare man har till grönområden och natur desto oftare tar man sig dit. Detta är inte minst viktigt för grupper som t.ex. barn eller människor med funktionsvariationer, som kan ha svårare att förflytta sig långa sträckor, särskilt på egen hand.

Möjligheten att ta sig ut i natur och grönområden samt utöva friluftsliv till vardags värderas högt av människor, och påverkar även val av bostadsort- och område. Det är viktigt att ta hänsyn till detta vid användning av mark och vatten som finns i anslutning till tätorten.

I de flesta fall gäller allemansrätten även i tätortsnära natur, men kommunen kan begränsa den på olika sätt, till exempel vad gäller rastning av hundar. Det är viktigt att långsiktigt bevara och utveckla värdefulla friluftsområden. Det förekommer ibland intressekonflikter där annan markanvändning prioriteras före friluftsliv. Oskyddad tätortsnära natur som avsätts för exempelvis bebyggelse för att ytorna minskar. Av de naturreservat och naturvårdsområden som har bildats med friluftslivets intressen som grund har fem procent ett uttalat syfte att skydda just tätortsnära natur.

Naturvårdsverket gjorde 2015 en uppföljning av de tio friluftsområden som regeringen beslutade om 2012. Uppföljningen av mål fem, *Attraktiv tätortsnära natur*, visar att många strategiska och fysiska åtgärder gjorts för att förbättra såväl tillgänglighet som kvaliteten i tätortsnära områden, med hjälp av LONA. Enligt uppföljningen är de vanligaste åtgärderna: restaurering av parker och grönområden, anläggning eller renovering av gång- och cykelvägar, samt informationsinsatser i och till parker och grönområden.

Skyddad natur

Det finns många sätt att skydda naturen och i Sverige har ca 13 procent av landytan skyddats i någon form. Den vanligaste formen för naturskydd är naturreservat, som bildas av länsstyrelserna och kommunerna. Andra skyddsformer är till exempel biotopskyddsområde, vattenskyddsområde, djur- och växtskyddsområde, naturminne, och strandskyddsområde. Grunden för miljöarbetet i Sverige utgörs av internationella åtaganden, nationella miljömål, och lagstiftningen i miljöbalken. Miljöbalken och dess olika skyddsformer ger verktyg för arbetet med att bevara områden med höga naturvärden och tätortsnära natur. Långsiktigt skydd enligt lag är viktigt för att bevara natur- och kulturarv och för att ta till vara grundläggande värden som exempelvis rent vatten och oförstörd natur.

Friluftsliv i Kalix kommun

Grunden för människors möjlighet till friluftsliv är en rik tillgång på natur, individens intresse, och ideella organisationers engagemang. Sveriges skogar, fjäll, sjöar och skärgårdar är några av de miljöer som ger stora möjligheter för ett aktivt friluftsliv.

2017 blev Kalix kommun än en gång bästa frilufts kommun i Norrbotten. Det är Naturvårdsverket som årligen delar ut priset för Sveriges frilufts kommun och Kalix har tagit emot utmärkelsen ett flertal gånger. Utmärkelsen baserar sig på en undersökning om kommunernas friluftsarbete. Naturvårdsverket, Sveriges Kultur- och Fritidscheferers förening och Svenskt Friluftsliv vill genom utmärkelsen stimulera och uppmuntra kommunernas arbete med friluftsliv och naturturism. I undersökningen, som senast besvarades av 237 kommuner, ingår frågor om planering för friluftsliv, information och samarbete samt aktiviteter. I 2017 års enkät gavs särskilt utrymme för att berätta om kommunens arbete med att underlätta för barn och unga att vara ute i naturen.

"Att många kommuner fått toppoäng i årets undersökning visar att friluftsarbetet går framåt. Med utmärkelsen Sveriges frilufts kommun vill vi uppmuntra det arbetet."
Christian Haglund, enhetschef på Naturvårdsverket.⁸

⁶ <http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/8100/91-620-8161-6/>

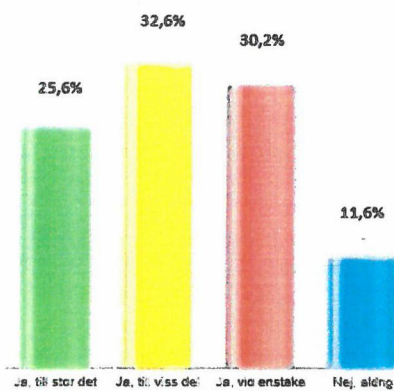
⁷ <http://www.naturvardsverket.se/Var-Natur/Allemansratten/Allemansratten-pa-andra-sprak/>

⁸ <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Friluftsliv/Sveriges-frilufts-kommun/>

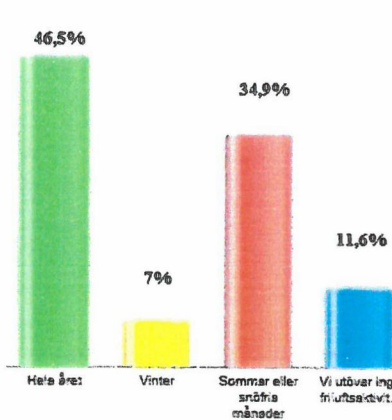
Föreningslivets friluftaktiviteter i Kalix kommun

Enkäten *Föreningslivets friluftaktiviteter i Kalix kommun* skickades ut som en webbenkät under hösten 2017 till alla föreningar som registrerat en e-postadress i föreningsregistret. Frågorna i enkäten gällde bland annat huruvida de anordnar olika friluftaktiviteter samt vilka behov de har för att kunna utveckla den delen av verksamheten i framtiden.

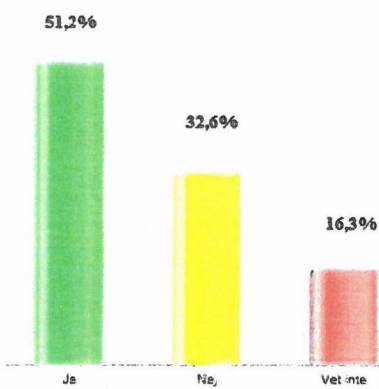
Har er förening aktiviteter utomhus för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling?

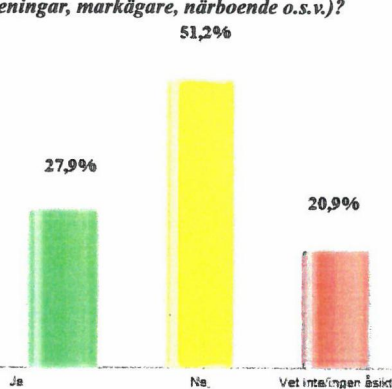
Vilken del av året ägnar ni er åt friluftaktiviteter inom föreningen?

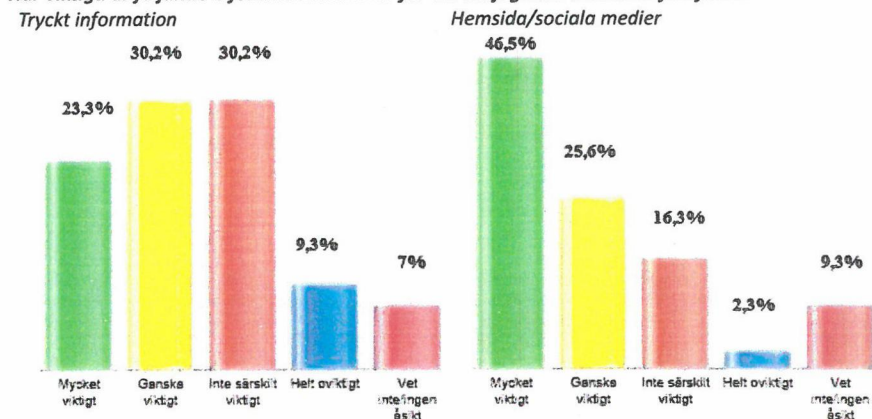
Använder ni kommunala anläggningar?

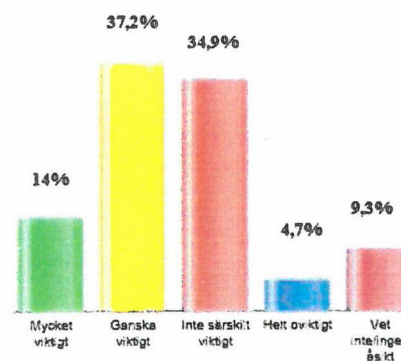
Upplever ni att det finns motstridiga intressen mellan olika brukare i de områden där ni utövar er friluftsverksamhet (mellan föreningar, markägare, närboende o.s.v.)?

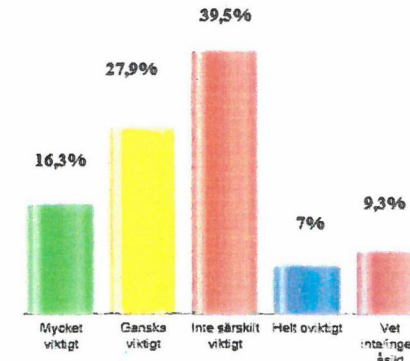
Hur viktiga är följande informationskanaler för era möjligheter att utöva friluftsliv?

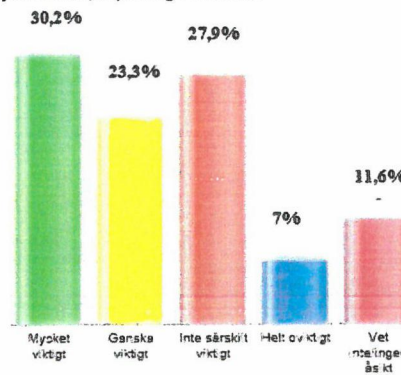
Kartor på webben

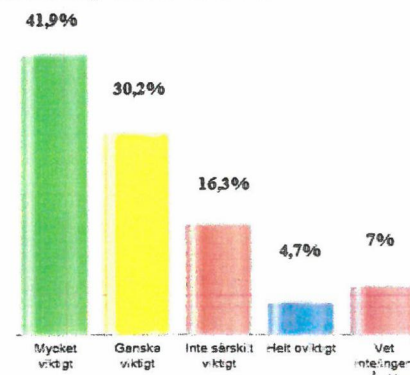
Mobilapplikationer

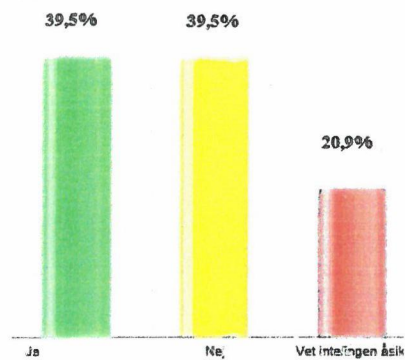
Information/skyltning i naturen

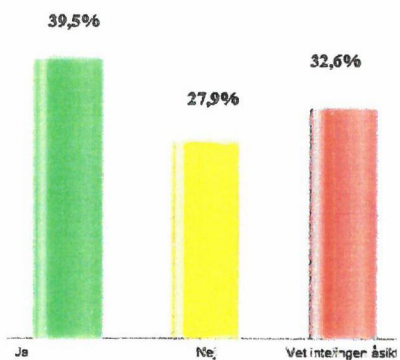
Annonsering i lokala annonsblad

Gör er förening något som bidrar till andras
möjlighet till friluftsliv?*

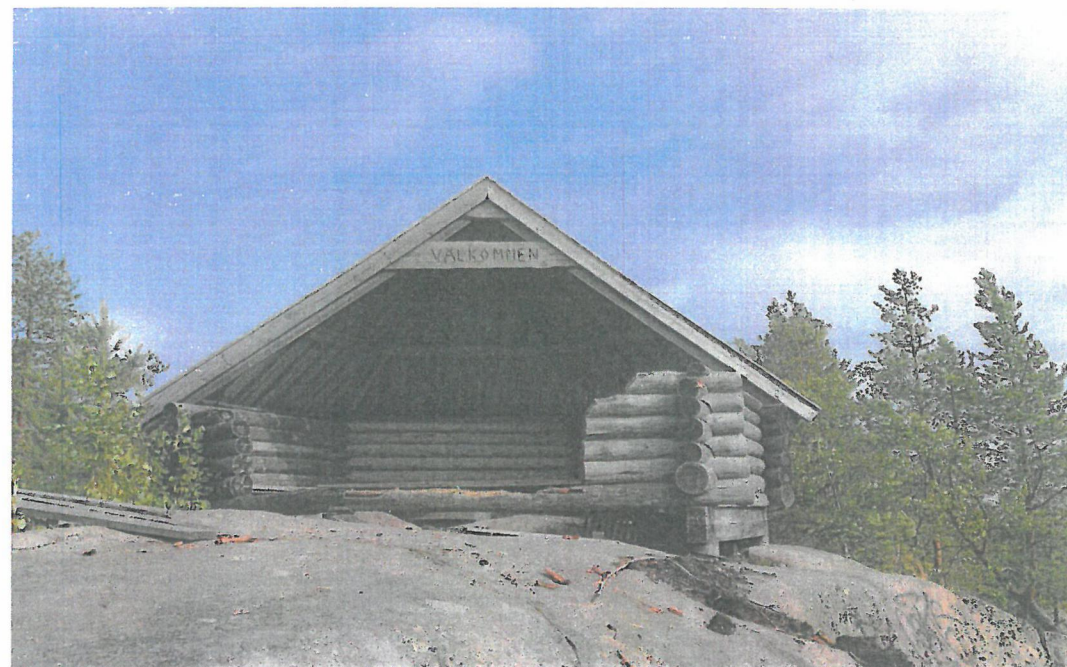

Finns planer på att utveckla er
friluftsverksamhet?

*Det kan till exempel handla om att allmänheten har
tillgång till anläggningar eller områden som föreningen
sköter om.

Olika idrottsföreningar står för en stor del av enkätsvaren, men ett flertal svar kommer också från föreningar vars huvudsakliga verksamhet inte rör idrott eller friluftsliv.

Grillplats på Gölhatten

Nulägesbeskrivning

Sammanfattning

I Kalix finns anordningar både på fastland och i skärgården som uppförts i syfte att främja det rörliga friluftslivet. I naturen finns exempelvis informationsskyltar, vindskydd, grillplatser, bryggor, utedass, omklädningshytter och sopkärl, och andra anläggningar som ska underlätta för människor att röra sig ute i natur och mark i kommunen. Skötselansvaret för många av friluftsområdena (dock inte alla) ligger på kommunen som tar hjälp av föreningslivet för att göra olika skötselinsatser. Det kan handla om tillgänglighetsförbättringar, städning, röjning, skyltning, påfyllnad av ved i grillplatser med mera.

På sidorna som följer beskrivs olika friluftsområden inom Kalix kommun. Här ingår bland annat badplatser, motionsleder, och naturreservat. Listan ska ses som ett levande dokument där ny information kan läggas till vid behov, men även tas bort i det fall den inte längre är aktuell.

Övermorjärv

Badplatser

I Kalix finns det många natursköna badplatser och kommunen ansvarar för sex av dessa. För skötseln av de kommunala badplatserna har Kalix kommun hjälp av olika föreningar med vilka ett skötselavtal upprättats.

I de kommunala badplatserna tas vattenprover och kontroller görs kontinuerligt i enlighet med miljöbalken. Vid samtliga kommunala badplatser ska det finnas livräddningsutrustning.

Bjumisträsk

Bjumisträsk är ett insjöbad med sandstrand ca sex kilometer från tätorten. På stranden finns grillplatser, omklädningsrum, utedass, bord som är placerade under ett skyddande tak, och gungor. Vattnet i sjön blir fort uppvärmt till badtemperatur på somrarna och stranden är fin och barnvänlig. Det finns en stor parkeringsplats i direkt anslutning till stranden.

	BJUMISTRÄSK
Åtkomst/avstånd	Ca 6 km från centrala Kalix
Naturtyp	Tallhed, skog, sjö, sandstrand
Aktivitet	Bad, beachvolleyboll, m.m.
Anläggning	Utedass, grillplats, bord, bad, omklädningsrum
Skötselansvar	Föreningen Hembygden Holmträsk
Google Maps	https://goo.gl/maps/mhaDWVBBMEx

Bärsgårdan

Bärsgårdan i Töre är en badplats med omklädningsrum och bryggor cirka 1 kilometer från Töre centrum.

	BÄRSGÅRDAN
Åtkomst/avstånd	Ca 1 km från Töre centrum
Naturtyp	Skog, sjö
Aktivitet	Bad
Anläggning	Brygga, omklädningsrum
Skötselansvar	Töre Skotersällskap
Google Maps	https://goo.gl/maps/E3s3RwXAdrv

Storträsk

Storträsket i Grubnäsudden är ett insjöbad med sandstrand ungefär tre mil från Kalix tätort. Där finns grillplats, bord och utedass. Intresseföreningen Kalix Övre Bygd är de som har skötselansvaret för badplatsen.

	STORTRÄSK
Åtkomst/avstånd	Tre mil från Kalix tätort
Naturtyp	Skog, sjö, sandstrand
Aktivitet	Bad
Anläggning	Grillplats, bord, utedass
Skötselansvar	Kalix Övre Bygd
Google Maps	https://goo.gl/maps/yAYLxEv7B8w

Storöns havsbad

Storöns havsbad är ett havsbad med långgrund sandstrand. På badplatsen finns husvagnscamping, beachvolleyboll, kiosk som är öppen under somrarna, grillplats, omklädningsrum och toalett. Storöns IK har skötselansvaret för stranden och ansvarar för kiosken.

	STORÖNS HAVSBAD
Åtkomst/avstånd	Vid kusten 17 km från Kalix
Naturtyp	Hav, sandstrand
Aktivitet	Bad, beachvolleyboll m.m.
Anläggning	Kiosk, grillplats, toalett, omklädningsrum
Skötselansvar	Storöns IK
Google Maps	https://goo.gl/maps/gjGtxpPNq8q

Vitträsk

Vid sjön Vitträsk i Siknäs finns en badplats som gjorts i ordning i kommunens regi. Badplatsen har sandstrand där det finns badbryggor omklädningshytter, utedass, grillplats och bord. Badplatsen ligger en och en halv kilometer sydväst om Siknäs.

	VITTRÄSK
Åtkomst/avstånd	1,5 km från Siknäs
Naturtyp	Skog, sjö, sandstrand
Aktivitet	Bad
Anläggning	Omklädningskärmar, toalett, bryggor, grillplats
Skötselansvar	Siknäs IK
Google Maps	https://goo.gl/maps/WNPpWCW8Gbu

Ytterträsk

Ytterträsk i Morjärv är en badplats som ligger några kilometer in efter vägen på "Bruket" när man viker av från E10:an. Vattnet värms tidigt upp till badtemperatur. På badplatsen finns en liten sandstrand, grillplats, omklädningsrum, brygga och utedass. Morjärvs SK har skötselansvaret för platsen.

	YTTERTRÄSK
Åtkomst/avstånd	Ca 4 mil från Kalix
Naturtyp	Skog, sjö, sandstrand
Aktivitet	Bad
Anläggning	Grillplats, brygga, utedass, omklädningsrum
Skötselansvar	Morjärvs SK
Google Maps	https://goo.gl/maps/GZMgCjFmt9F2

Förutom de kommunala badplatserna finns många andra fina stränder inom Kalix kommun. På de platserna tas inga vattenprover och kontroller som det görs på de kommunala badplatserna.

Frevisören

Ett havsbad i direkt anslutning till Frevisörens camping. Här finns en sandstrand och havet i tre väderstreck. Badplatsen är tillgänglig för allmänheten, alltså ej enbart för campingens gäster. På campingens område finns minigolf, lekpark m.m.

	FREVISÖREN
Åtkomst/avstånd	Frevisörens camping
Naturtyp	Hav, sandstrand
Aktivitet	Bad, camping
Anläggning	Camping, lekplats m.m.
Skötselansvar	Camp Frevisören
Google Maps	https://goo.gl/maps/dg4X4ytRmc92

Halsön

Halsön är en stor ö som ligger långt ut i Kalix skärgård. Utanför är det bara små skär innan det öppna havet tar vid. Badplatsen är en fin sandstrand på den smala landbryggan mellan Halsön och Kallskär. Där finns grillplatser, utedass och vedförråd.

	HALSÖN
Åtkomst/avstånd	Öster om Båtskärsnäs mot Seskarö
Naturtyp	Ö, hav, sandstrand
Aktivitet	Bad
Anläggning	Grillplats, utedass, vedförråd
Skötselansvar	Båtskärsnäs Hamnförening
Google Maps	http://goo.gl/maps/upffvWhXPYD2

Hällforsen

Vid Hällforsen kan du först nyttja bastun som ligger vid Skridfinnarleden och sen ta ett svalkande dopp i Sangisälven. Om man själv tar med ved och eldar är det kostnadsfritt att använda bastun. Du måste elda med ansvar och passa elden hela tiden. Hällfors Skifteslag kan sköta om eldningen mot en lägre kostnad.

	HÄLLFORSEN
Åtkomst/avstånd	Vid Skridfinnarleden
Naturtyp	Skog, älv
Aktivitet	Bad, bastu, motionsspår
Anläggning	Bastu
Skötselansvar	Hällfors Skifteslag
Google Maps	https://goo.gl/maps/QDCFr4nxNWR2

Nordanskär

Badplatsen sköts idag av byaföreningen Nyborgs Framtid samt ägarna av ön.

	NORDANSKÄR
Åtkomst/avstånd	Kalixälvens mynning nära Karlsborg och Nyborg
Naturtyp	Ö, skog
Aktivitet	Bad, beachvolleyboll, privatägd ö
Anläggning	Grillplats, sopkärl, utedass
Skötselansvar	Nyborgs Framtid
Google Maps	http://goo.gl/maps/EbeSmx3cqkR2

Näverön

Näverön är ett omtyckt utflyktsmål. På öns västra sida finns en skyddad vik med en sandstrand som används flitigt för sol och bad på somrarna.

	NÄVERÖN
Åtkomst/avstånd	Mellan Bergön o Rånön i Kalix södra skärgård, ca 1 mil söder om Påläng.
Naturtyp	Ö, hav, sandstrand
Aktivitet	Bad
Anläggning	Grillplats, utedass
Skötselansvar	Länstyrelsen Norrbotten
Google Maps	https://goo.gl/maps/VgrDr4x2V8B2

Vitsandens badplats

Vitsandens badplats ligger i Stora Lappräsk, ca 9 km från Bondersbyn. En vacker liten by vid en stor sjö, med fin badplats. Vintertid är sjön ett populärt utflyktsmål för bland annat skoteråkare och de som pimplar på sjön. Fiske och kanot är populära aktiviteter sommardag. Det är en barnvänlig badstrand med grillplats, omklädningshytter och utedass.

	VITSANDEN
Åtkomst/avstånd	Cirka 2,5 mil från Kalix tätort
Naturtyp	Skog, sjö, sandstrand
Aktivitet	Bad, kanot m.m.
Anläggning	Grillplats, omklädningshytter, utedass
Skötselansvar	
Google Maps	https://goo.gl/maps/ZT7Zad4Je532

Skridfinnarleden

Motionsspår och leder

I Kalix kommun finns det motionsspår och leder som används för friluftsliv, skolundervisning och för idrottsverksamhet. Leder finns nära tätorten och det är ett enkelt sätt att ta sig ut i naturen både för träning och vardagsmotion i form av exempelvis hundpromenader. På vintern fungerar flera av dessa som skidspår med lite olika frekvens på prepareringen.

Skridfinnarleden

Skridfinnarleden går från havet i Bredviken, Sävisnäs, längs hedarna upp till Råktjärvsträsket i Kalixälven. Leden går långa sträckor längs gamla körvägar och sammanfaller ibland med befintliga skoterleder. Vissa partier är blöta och saknar spångning. Blå/gul ledmarkering

	SKRIDFINNARLEDEN
Spårets längd	82 km
Upplyst	Ej upplyst
Sköts av	Föreningen Skridfinnarleden
Spårkarta	Skridfinnarleden.pdf

Nationalälvsleden

Vandringsled som följer Kalixälven i 20 kilometer, totalt 36 kilometer. Leden går även att cykla. Terrängen är skogsbilväg och stig.

	NATIONALÄLVSLIEDEN
Spårets längd	36 km enkel väg
Upplyst	Ej upplyst
Sköts av	Kalix kommun
Spårkarta	Nationalälvsleden.pdf

Strandpromenaden

Gång- och cykelstråk längs Kalix älv, året om. Den sträcker sig mellan Vassholmen via Strandängarna till Näsbyn/Bredviken, och förbindelse finns in till Kalix centrum. Elbelyst, med bänkar och grillplatser längs vägen.

	STRANDPROMENADEN
Spårets längd	5,3 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Kalix kommun
Spårkarta	-

Älvsåret, Kalixälven

Vintertid dras ett motionsspår upp på Kalixälven mellan Björknäs och Risön. Isläget på älven styr hur länge spåret används under säsongen. Spår för både klassiskt åkning och fristil. Även populärt bland fotgängare.

	KALIXÄLVSPÅRET
Spårets längd	2,5 km (10 km enkel väg)
Upplyst	Ej upplyst
Sköts av	Kalix kommun
Spårkarta	Kalixälven-motionsspår.pdf

Töre motionsspår

Elljusspår. Under vintern dras ett skidspår upp.

	TÖRE MOTIONSSPÅR
Spårets längd	2,3 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Töre SK
Spårkarta	Töre-motionsspår.pdf

Sangis motionsspår

	SANGIS MOTIONSSPÅR
Spårets längd	2,3 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Sangis AIF
Spårkarta	Sangis-motionsspår.pdf

Risön-Karlsborg motionsspår

	RISÖN-KARLSBORG
Spårets längd	3,3 km enkel väg
Upplyst	Ja
Sköts av	Karlsborgs Korpen
Spårkarta	Risön-Karlsborg-motionsspår.pdf

Rammelbergets motions- och strövstråk

Två olika spår (se karta), det kortare spåret är 2,7 km och det längre 5,3 km.

	RAMMELBERGET
Spårets längd	2,7 km och 5,3 km
Upplyst	Ej upplyst
Sköts av	Kalix kommun
Spårkarta	Rammelberget-motionsspår.pdf

Djuptjärns motionsspår, skidstadion

Elljusspår som tänds när det blir mörkt (tidigast klockan 14.00), måndag-söndag till och med klockan 22.00. Här finns fyra rundor: ordinarie spår på 2,5, 3,5 eller 5,5 kilometer, samt vintertid även Metträskrundan på 10 km. Draghundsträning får ske särskilda tider.

	SKIDSTADION
Spårets längd	2,5 km, 3,5 km, 5,5 km, 10 km
Upplyst	Ja (delvis)
Sköts av	Kalix kommun
Spårkarta	Djuptjärns-motionsspår.pdf

Båtskärsnäs motionsspår

Elljusspår. Under vintern dras ett skidspår upp.

	BÅTSKÄRSNÄS MOTIONSSPÅR
Spårets längd	3,1 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Båtskärsnäs AIF
Spårkarta	Båtskärsnäs-motionsspår.pdf

Storön – skaget

Skidspår som startar på isen vid klubbstugan, vid Storöns badstrand. Avslutas i skogen.

	STORÖN - SKAGET
Spårets längd	9 km
Upplyst	Ej upplyst
Sköts av	Storöns IK
Spårkarta	-

Storön – skogsspåret

Spåret korsar vägen runt byn på två platser.

	STORÖN - SKOGSSPÅRET
Spårets längd	6,5 km
Upplyst	Ej upplyst
Sköts av	Storöns IK
Spårkarta	-

Hälsans Stig

Hälsans Stig i Kalix är en slinga i på fem kilometer i omväxlande miljö där varje kilometer är markerad. Du kan börja promenaden var som helst längs Hälsans Stig, som är ett samarbete mellan Kalix kommun och Hjärtlung i Kalix.

	HÄLSANS STIG
Spårets längd	5 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Kalix kommun
Spårkarta	halsans-stig-kalix

Pålänge

Ett välanvänt spår som utgår från och avslutas på Nyåker. Underlaget är bark och sand. Under vintern dras ett skidspår upp.

	PÅLÄNGE
Spårets längd	Ca 3 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Pålänge GIF
Spårkarta	-

Nyborgs motionsspår

Elljusspår. Under vintern dras ett skidspår upp.

	NYBORGS MOTIONSSPÅR
Spårets längd	2,7 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Nyborg SK
Spårkarta	Nyborg-motionsspår.pdf

Morjärv motionsspår

	MORJÄRV MOTIONSSPÅR
Spårets längd	3,1 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Morjärvs SK
Spårkarta	Morjärv-motionsspår.pdf

Gammelgårdens motionsspår

Elljusspår. Under vintern dras ett skidspår upp

	GAMMELGÅRDENS MOTIONSSPÅR
Spårets längd	3,4 km
Upplyst	Ja
Sköts av	Gammelgårdens IF
Spårkarta	Gammelgården-motionsspår.pdf

Sockenträsket

Skoterleder

I Kalix kommun finns över 70 mil skoterled genom ett fantastiskt landskap, allt från skärgård till skog, älvar och levande landsbygd. Lederna används också av motionärer för t.ex. skidåkning. Kalix kommun ger ett årligt bidrag till skoterföreningar i [Kalix](#), [Töre](#), [Nyborg](#) och Övre bygden som ser till att lederna är i bra skick under säsongen.

Körning med skoter i snötäckt terräng är i grunden tillåten, men det finns vissa begränsningar. Det är förbjudet att köra på skogs- och jordbruksmark, om det inte är uppenbart att det kan ske utan risk för skada på skog eller mark. Det är generellt förbud för körning på skogsplanteringar eller i ungskog som är lägre än två meter över snötäcket. Du är själv skyldig att förvissa dig om att det inte råder någon skaderisk. Det är alltså inte tillåtet att köra utanför led tvärs över ett hygge eller en åker – följ istället skoterlederna, där kör du säkrast. Vissa leder kan även vara gemensamma med skidleder så ta alltid hänsyn till skidåkare och andra som du träffar på.

En del av skoterlederna finns med på [skoterleder.org](#), som är en fri karta. Sidan är mobilanpassad och kartan går även att ladda ner som app. En mer detaljerad ledkarta för Norrbotten, finns att köpa i tryckt form hos skoterförsäljare och på bemannade bensinstationer. Du kan också köpa den som app till din smartphone via länkarna på [skoterkarta.se](#)

Jakt och fiske

Kalix kommun erbjuder både möjlighet till jakt och bra fiske. Här jagas högvilt som älg och björn, och det finns goda möjligheter till jakt på småvilt såsom hare och skogsfågel i hela kommunen. Här finns en stor variation på fiskarter och många skiftande fiskemiljöer; fiskeintresserade kan både meta efter abborre i någon av de hundratals insjöar som finns i kommunen, eller fiska vild lax i otämjda forsar, utan att behöva lämna Kalix. I den vackra natur där jägare och fiskare rör sig finns chans att stöta på bäver och utter såväl som unika orkidéer, alla en del av vår flora och fauna.

Information om fiskekort m.m. kan bland annat fås på Kalix kommuns hemsida. Det är varje enskild persons eget ansvar att ta reda på vilka jakt- och fiskebestämmelser som gäller.

Vid sjön Stjikuträsket (Tjäkuträsket) som ligger ca tre kilometer söder om Sikkäs kan man ägna sig åt fritidsfiske. Sjön är välbevarad och omkring 35 hektar. För att ta sig från parkeringen till sjön följer man en stig som är ca 750 m. Intill sjön finns två stugor med övernattningsmöjligheter, dessa är gratis att låna. Vid stugorna finns ved och tre vindskydd med grillplats, och även utedass. I sjön är endast isfiske samt spöfiske från land (ett spö i taget) tillåtet.

Sockenträsk

I kommunen finns fiskevatten som disponeras av Kalix Sportfiskeklubb. En av dessa är Metträsket, en klarvattensjö med utmärkt vattenkvalitet där botten består av sand och grus. Det finns dessutom några områden med grövre stenbotten. Det fina siktdjupet gör att Metträsket ger tillfälle till kikkmete vintertid. Sjön innehåller röding, öring, regnbåge och harr, och ligger på bekvämt avstånd strax norr om tätorten. Sommartid finns ett antal båtar till uthyrning och stora delar av sjön ger utrymme för flugfiske från land. Där finns en mindre stuga med eldstad som står öppen för allmänheten året runt. Bilväg, som plogas under vinterhalvåret, finns fram tills stugan. En parkering där det även går att ställa upp husvagn finns 100 meter ovanför stugan. Vägen mellan parkeringen och stugan är stängd med bom, men det finns möjlighet att låna nyckel om man beroende på handikapp eller skada har svårigheter att färdas till fots. Dessutom finns en handikappvänlig brygga nedanför stugan. Där ligger också klubbens uthyrningsbåtar. Det finns två eldstäder vid stugan och ytterligare ett antal utspridda runt sjön. Dessutom finns två timrade vindskydd.

Sedan 2003 arrenderar klubben också en drygt sju kilometer lång sträcka längs Kalixälvens västra sida där den nedre halvan utgörs av Räktforsen. Sträckan består av forssträckor omväxlande med lugna partier. Det är framförallt ett mycket bra havsöringsvatten men där fångas även en del lax. Dessutom finns det harr i ordinär omfattning. Det finns en större stuga som ligger mycket vackert i södra ändan av Räktjärv, en dryg kilometer ovanför forsen intill Europaväg 10. Den står inte öppen för allmänheten, men är tillgänglig för uthyrning tidvis.

Smultronställen

Ordet *smultronställe* används ofta för att beskriva ett trevligt utflyktsmål med höga natur- och friluftsvärden. Det är en plats dit man som besökare gärna kommer tillbaka fler gånger, någonstans där man kan koppla av och må bra. Det här är några smultronställen i Kalix.

- Degerberget** 106 meter över havet med vacker utsikt från toppen.
Degerberget på Google Maps: <https://goo.gl/maps/tnDdeRq43CR2>
- Flakasand** Naturskön rastplats, naturbad vid Kalixälven och platsen för den årliga Flakasand Rock & Blues Festival.
Flakasand på Google Maps: <https://goo.gl/maps/jEFWdhFpFKD2>
- Granåberget** 98 meter över havet, med en delvis spångad led till grillstuga
Granåberget på Google Maps: <https://goo.gl/maps/jAp8tDEWn9k>
- Gölihatten** 65 meter över havet, spångad led finns på berget som leder till grillkåta, stuga och utsiktstorn på toppen med vacker utsikt.
Gölihatten på Google Maps: <https://goo.gl/maps/JtEtTubY9v>
- Hattberget** Raststuga med fin utsikt.
Hattberget på Google Maps: <https://goo.gl/maps/A6U5QKtR812>

Hällforsen	Naturskönt område vid Sangisälven med naturbad, fiske, bastu, och gångbro vid Skridfinnarleden. Hällforsen på Google Maps: https://goo.gl/maps/QDCFr4nxNWR2
Kamlungeforsen	Sportfiske, not- och håvfiske, eldstäder, vindskydd, raststuga vid forsen. Kamlunge på Google Maps: https://goo.gl/maps/PJpzfATviZz
Klovatjärn	Övernattingsstuga vid foten av Bodträskberget. Klovatjärnen på Google Maps: https://goo.gl/maps/Ww7Wbf9GwQS2
Lillträsk	Gammalt boställe vid norra kommungränsen som ligger naturskönt vid sjön. Lillträsk på Google Maps: https://goo.gl/maps/p8JKML4Kj5y
Raggdynan	148 meter över havet. Raggdynan på Google Maps: https://goo.gl/maps/Ehbr4JFqk2E2
Revelberget	165 meter över havet. Revelberget på Google Maps: https://goo.gl/maps/yuEW777Bk4r
Sockenberget	210 meter över havet, Kalix kommuns högsta berg. Grillplats nära toppen. Sockenberget på Google Maps: https://goo.gl/maps/9t21BCxiuwr
Sockenträsk	Vandringsled runt sjön nedanför Sockenberget, vindskydd och grillplats vid fin fiskeplats, naturbad och kalkkälla. Sockenträsk på Google Maps: https://goo.gl/maps/2vWWrWZdSPr
Storträsk	Vacker sjö med fint naturbad, vindskydd och en naturskön vandring genom Grubbnäsudden. Storträsk på Google Maps: https://goo.gl/maps/JyVJb8pNvvF2
Stämsjön	Vacker fiskesjö och naturbad. Stämsjön på Google Maps: https://goo.gl/maps/atQbcrPFeG22
Yttersti Bodträsk	Naturskön konsertplats, rastplats och naturbad. Yttersti Bodträsk på Google Maps: https://goo.gl/maps/aUkg2mndoDN2

Fattenborg

Naturresevat

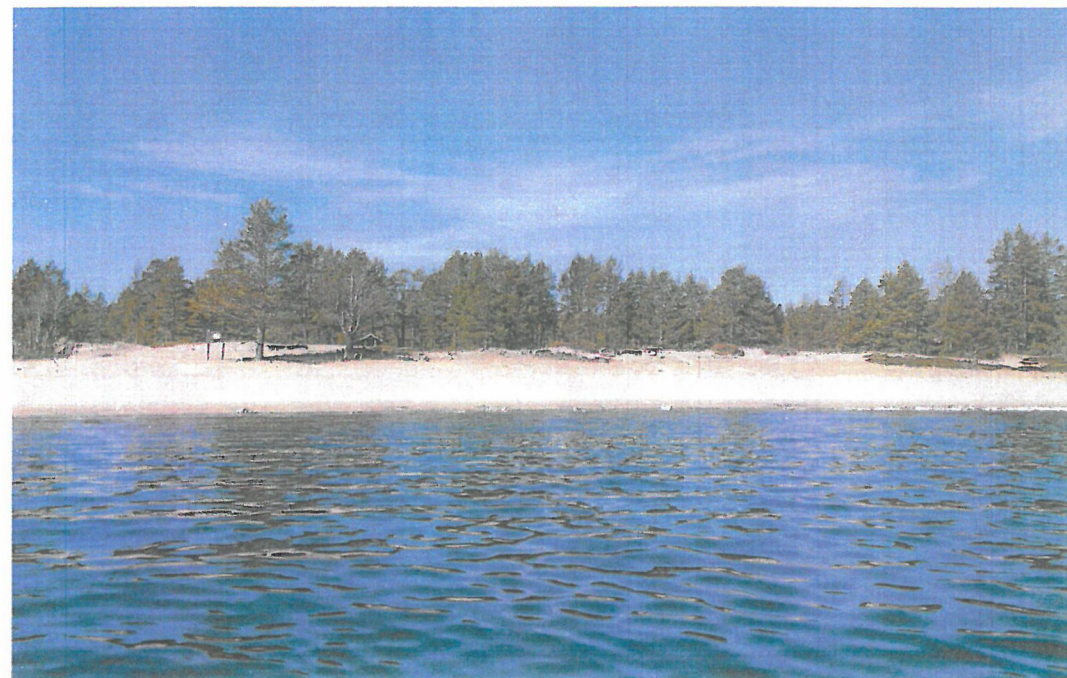
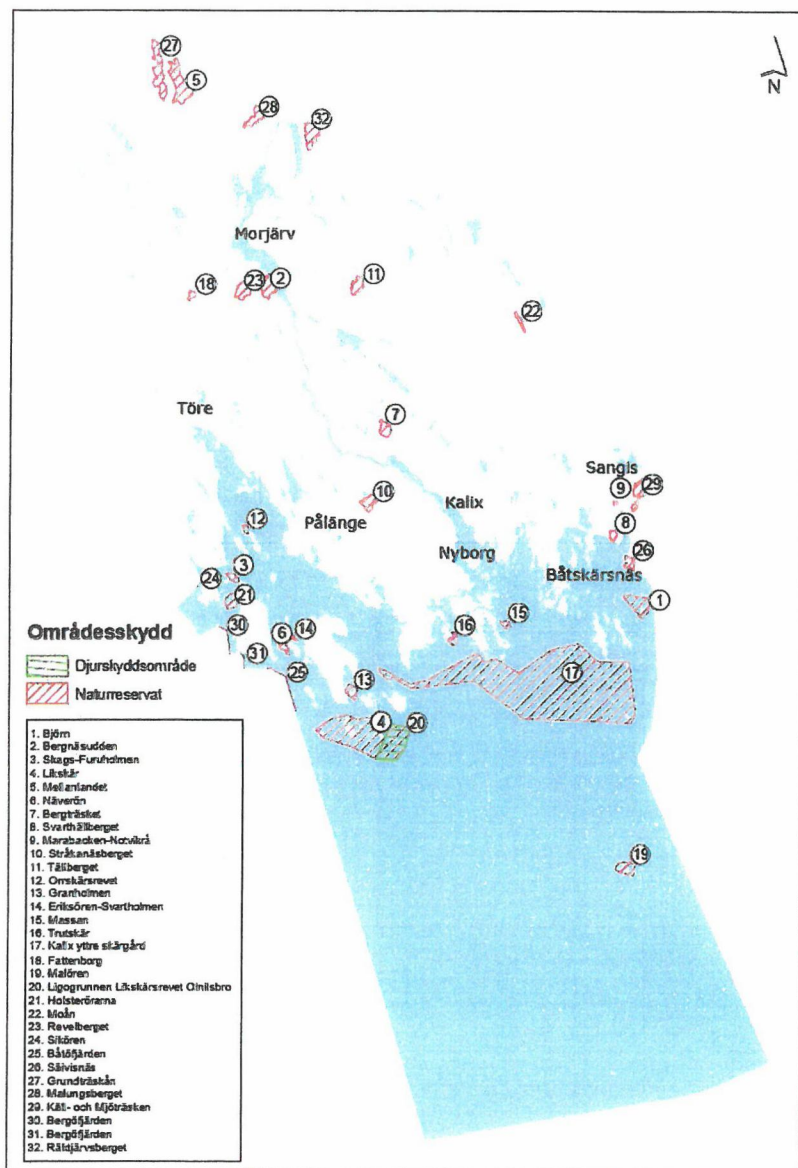
En viktig resurs för friluftslivet är kommunens naturresevat. Totalt i Kalix kommun finns 27 stycken naturresevat, alla med olika föreskrifter som förklarar vad du får och inte får göra inom resevatets gränser. Många av kommunens naturresevat finns ute i skärgården på de olika öarna, och vissa är mer svårframkomliga än andra.

Reservatsbildningen har skett på grund av stora natur- eller friluftsvärden, och ofta en kombination av dessa. Mer information om reservaten inklusive kompletta föreskrifter m.m. finns att läsa på Länsstyrelsens hemsida.

"Det låter kanske som en motsägelse men de döda träden i skogen är fulla av liv. Både stående och liggande träd används av många arter. Veden fungerar som föda, boplats, skydd och konstruktionsmaterial. De som nyttjar veden är svampar, växter, insekter, fåglar och däggdjur. En del av dem är mycket sällsynta.

Med tanke på detta, visa hänsyn och elda inte upp stående och liggande döda träd när du besöker ett naturresevat som du får elda i. Använd istället egen medhavd ved eller kvistar och grenar som ligger löst på marken." (Länsstyrelsen⁹)

⁹ <http://www.lansstyrelsen.se/Norrboten/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturresevat/Pages/default.aspx>

Halsön

Kalix skärgård

Allemansrätten

Allemansrätten gäller både på land och på vatten. Du får bada vid stränder, åka båt nästan överallt, förtöja och övernatta något dygn i båten. Kraven på hänsyn mot omgivningen är desamma som på land. Inte störa – inte förstöra!¹⁰

Halsön

Ön ligger långt ute i Kalix skärgård med bara några mindre skär utanför innan det öppna havet tar vid. Halsön är gles bebyggd och består mestadels av blandskog, blockstrandängar och stenstränder. I Kåtaviken, längs den smala landtunga som leder ut till Halsöns sydspets, Kallskär, ligger en av norra Bottenvikens absolut bästa sandstränder med en ljus, finkornig och sammetslen sand.

Även på andra sidan landtungan och öns västra sida finns en fin sandstrand att upptäcka. Läget långt ute i Bottenviken gör att vågor och vind skapar de mäktiga sanddynerna på Kallskärs badplats. Sandstranden är en av Kalix skärgårds riktiga pärlor och ett måste att besöka för den båtburne badentusiasten. I anslutning till Kallskärs badplats finns grillplatser och vedförråd, samt sittgrupper, torrttolett och möjlighet att kasta skräp.

¹⁰ <http://www.naturvardsverket.se/Var-natur/Allemansratten/Det-har-galler/Bad-bat-och-is/>

Trutskär

Stora Trutskär

På Stora Trutskär, mitt i Kalix skärgård, har Kalix Segel- och Motorbåtsällskap sin klubbstuga Sjöborgen. Här träffas båtentusiaster från hela Bottenviken för att koppla av, dela erfarenheter och umgås i trevligt sällskap. På anläggningen finns förutom klubbhus och värdstuga, även en utmärkt bastu, grillstuga och grillplatser, torrtoalett samt lekstuga för barnen. Stora Trutskär har fina sandstränder och bra badmöjligheter. Kanot och optimistjollar går att låna.

För den som vill övernatta finns en stuga med fyra bäddar att hyra för kortare eller längre vistelser. Camp Frevisören ligger inom paddelavstånd och har förutom kiosk och restaurang en lång sandstrand, lekplats för barnen, färskvatten, toalett, dusch och pool.

Näverön

Näverön, som är ett naturreservat, ligger vackert mellan Rånön och Bergön i den södra delen av Kalix skärgård. För 5 000 år sedan började toppen av Näverön att stiga upp ur havet. Landhöjningen på ca 9 mm per år har gjort att öns högsta punkt, Näveröberget, idag ligger 40 meter över havet. På berget finns branta stup och raviner och toppen bjuder på en fin utsikt.

Naturen på ön är varierad med hållmarkstallskog, granskog och mindre partier av sumpskog. På öns västra sida finns en fin rastplats med gästbrygga, grillplats, torrtoalett och en omväxlande strand. Där finns alltifrån släta stenhällar till en liten vik med fin sand, delvis bevuxen med vass. Sandstranden är vacker med sanddyner och gles tallskog som sträcker sig upp mot Näveröberget.

Trälare ute vid Nordanskär

Nordanskär

Ön Nordanskär ligger i utloppet av Kalixälven. 1886 grundade J. August Bergman den nordligaste bad och kurorten på Nordanskär. Redan samma år sattes bygget i gång med vägarbete, stenhuggare, byggiobbare, murare, målare, smeder, plåtslagare och tapetserare. På ön fanns en kyrka, 12 villor för besökare, drängstuga, badhus med varmt och kallt vatten, telefon, hotell, festvåning, gillestuga, tennisplan, rodd- och segelbåtar. Förutom det erbjöds gästerna gyttjebad, karbad, massage och elektricitet.

Badgästerna, som kunde komma ända från Stockholm, anlände med någon av de ångbåtar som dagligen gick från Haparanda eller Luleå. Till Nordanskär kom folk för att koppla av eller kureras sig från olika sjukdomar, bland annat besöktes ön av Selma Lagerlöf. Några av de sjukdomar som var vanliga där var bland annat blodbrist, allmän svaghet, reumatism, nervsjukdomar samt mag- och tarmsjuka. Även barn med engelska sjukan och scropula, en form av tuberkulos behandlades på Nordanskär. Däremot togs inte lungsotsjuka emot. 1918 såldes allt på auktion. Flera av villorna hamnade i Luleå. Kyrkan flyttades till Björkfors. Idag finns bara grunder kvar efter anläggningen.

På Nordanskär finns badplats, grillplatser, bänkar, informationsskyltar för besökare m.m.

Framigårdsudden	Sjösättningsramp Framigårdsudden på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/framigardsudden/
Frevisören	Flytbrygga, bastu, wc, dusch, färskvatten, minilivs och restaurang Frevisören på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/frevisoren/
Hällhamn	Sjösättningsramp och sophantering Hällhamn på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/hallhamn/
Karlsborg	Sjösättningsramp, sophantering, el, färskvatten, wc, gästplatser Karlsborg på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/karlsborg/
Marahamn	Sjösättningsramp, sophantering, el, färskvatten, wc, gästplatser, dusch, bränsle och kiosk. Marahamn på bottenviken.se. http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/marahamn/
Norrkust Marina	Sjösättningsramp, el, färskvatten, wc, bränsle, dusch, båtcran, reservdelslager och verkstad. Norrkust Marina på bottenviken.se. http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/norrkustmarina/
Nässkatan	Sjösättningsramp och el Nässkatan på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/nasskatan/
Pålängeviken	Sjösättningsramp, el och wc Pålängevikens på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/palangsvisken/
Revet	Sjösättningsramp Revet på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/revet/
Risön	Sjösättningsramp, el och färskvatten Risön på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/rison/
Sangis	Sjösättningsramp Sangis på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/sangis/

Storön

Siknäs	Sjösättningsramp, el, färskvatten, toalett och kustmuseum Siknäs på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/siknas/
Slussen	Sjösättningsramp, sophantering, och el Slussen på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/slussen/
Storö by	Storö bys på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/storo/
Selholmen	Sjösättningsramp, sophantering och el Selholmen på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/salholmen/
Sören	Sjösättningsramp och el Sören på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/soren/
Töre	Sjösättningsramp, el, färskvatten, gästplatser, tömningsstation för toalettavfall. Töre på bottenviken.se: http://www.bottenviken.se/kalix/hamnar/tore/